

Ісаї

Розділ:

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

РОЗДІЛ: 1

Видіння Ісаї, сина Амоса, яке він бачив про Юдею та Єрусалим за часів Уззії, Йотама, Ахаза й Єзекії, царів юдейських.

² Слухайте, небеса, вважай, земле, бо Господь говорить: «Дітей я виховав і виростив, а вони збунтувались проти мене.

³ Віл знає господаря свого, а осел - ясла пана свого. Ізраїль нічого не знає, народ мій не розуміє.»

⁴ Ой, люде грішний, народе, придавлений беззаконням, кубло лиходіїв, розбещені сини! Покинули Господа, занедбали Ізраїлевого Святого, відступились назад від нього!

⁵ По чому вас іще бити, вас, що не перестаєте бунтуватися? Кожна голова хвора, кожне серце ослабло.

⁶ Від підшви на нозі до тім'я нема в ньому здорового місця: рани, синці, свіжі виразки, не вичищені, не перев'язані й не зм'якшені олією.

⁷ Земля ваша спустошена, міста ваші спалені вогнем, поля ваші у вас на очах чужинці пожирають: вони спустошені, як по знищенні Содому.

⁸ Зосталася дочка сіонська, немов у винограднику халупа, немов курінь на баштані, немов обложене місто.

⁹ Якби Господь сил не залишив нам останку, були б ми, як Содом, були б схожі на Гомору.

¹⁰ Слухайте слово Господнє, князі содомські! Вважай на науку Бога нашого, народе гоморський!

¹¹ «Навіщо мені безліч ваших жертв? - говорить Господь. Я пересичений всепаленнями баранів і ситтю годованих телят. Крови биків, ягнят та козлят я не хочу.

¹² Як приходите, щоб з'явитись перед моїм обличчям, то хто від вас вимагає, щоб ви топтали мої двори?

¹³ Не приносьте більше пустих дарів! Кадило стало осоружним для мене. Нових місяців, субот і скликання сходин я не можу стерпіти: беззаконня разом з урочистим зібранням.

¹⁴ Від новомісяччів ваших та святкувань ваших відвертається душа моя. Вони для мене стали тягарем, вони мені незносні.

- 15** Коли ви простягаєте руки ваші, я відвертаю від вас мої очі. Навіть коли помножуєте молитви ваші, я їх не чую. Руки ваші повні крові.
- 16** Обмийтеся, станьте чистими; усуньте з-перед моїх очей нікчемні ваші вчинки; перестаньте чинити зло!
- 17** Навчіться добро чинити; шукайте правди, захищайте пригнобленого, обороняйте сироту, заступайтесь за вдову!
- 18** Ходіть же й розсудимось, - говорить Господь. Коли б гріхи ваші були, як багрянця, вони стануть білими, як сніг; коли б, мов кармазин, були червоні, стануть, як вовна.
- 19** Як схочете бути слухняними, то їстимете від благ країни.
- 20** А як затнетеся й бунтуватиметесь, то меч пожере вас, бо уста Господні так говорять.»
- 21** Ой, якою ж стала повією столиця вірна, сповнена правосуддя, в якій панувала справедливість, тепер же - душогубці!
- 22** Срібло твоє жужеллю стало, вино твоє розчинене водою.
- 23** Князі твої - бунтарі й спільники злодіїв; усі на гостинці ласі, за дарунками так і женуться. Сироту вони не обороняють, а справа вдовиці до них не доходить.
- 24** Тим то ось слово Владики, Господа сил, Ізраїлевого Сильного: «О, я відплачу моїм противникам і воздам моїм ворогам!
- 25** Я простягну на тебе мою руку і розтоплю в горнілі твою жужель та відділю все оливо від тебе.
- 26** Поверну тобі правителів, як здавна було, і радників твоїх, як колись було. Тоді назвуть тебе містом правди, столицею вірною.»
- 27** Сіон буде відкуплений правосуддям, а його наведені - справедливістю.
- 28** А всім відступникам і грішникам - погибель, і ті, що Господа покидають, загинуть.
- 29** Ви будете соромитися дубів, що вам такі любі; ви будете стидатися садів, що вам такі милі.
- 30** Ви станете, як дуб, на яким зів'яло листя, і як той сад, що води не має.
- 31** Потужний стане клоччям, праця ж його - іскрою. Вони горітимуть обоє разом, і нікому буде гасити.

РОЗДІЛ: 2

Слово, що його узрів Ісая, син Амоса, про Юдею і про Єрусалим.

- 2** На останку днів станеться, що гора дому Господнього буде поставлена на вершині гір і підійметься понад пагорби. Усі народи поспішать до неї.
- 3** І сила народів піде туди, і скажуть: «Ходіте, вийдемо на гору Господню, в дім Бога Якова, і він покаже нам свої дороги, і будемо ходити його стежками, бо з Сіону закон вийде, і слово Господнє з Єрусалиму.»
- 4** І він судитиме народи, буде розсуджувати людей многих; вони перекують свої мечі на рала, а списи свої на серпи. Народ на народ не буде меча підіймати, і не вчитимуться більше воювати.
- 5** ДOME Якова, прийдіть, і будемо ходити в світлі Господнім!
- 6** Так! Ти відкинув люд свій, дім Якова, бо в них повно чарівників і знахурів, як у філістимлян, і вони з синами чужоземців у побратимстві.
- 7** Край його повен срібла і золота, і нема ліку його скарбам. Край його наповнився кінями і нема ліку його колісницям.

- ⁸ Край його повен ідолів. Вони падають низько перед ділом своїх рук, перед тим, що пальці їхні виробили.
- ⁹ І похилився чоловік, понизилась людина. Ти не простиш їм цього.
- ¹⁰ Сховайся у скелі, зарийся в землю зо страху перед Господом і перед сяйвом його величі.
- ¹¹ Поникнуть горді очі людей, принижена буде пиха людська, один Господь звисочиться того часу.
- ¹² Бо це буде день Господа сил на все горде й набундючене, на все, що несеться вгору, - щоб оте принизити;
- ¹³ на всі кедри ливанські, на всі дуби башанські;
- ¹⁴ на всі високі гори й на всі пагорби, що вгору пнуться;
- ¹⁵ на кожна високу башту і на кожний мур кріпкий;
- ¹⁶ на всі кораблі таршішські й на всі прикраси принадні.
- ¹⁷ І повалиться людська гордість, і понизиться пиха смертних. Один Господь звисочиться того часу.
- ¹⁸ Боввани щезнуть дощенту.
- ¹⁹ Сховайтесь по печерах, у скелях та по норах у землі зо страху перед Господом і перед сяйвом його величі, коли він устане, щоб стрясти землю.
- ²⁰ Того дня чоловік повикидає кротам та кажанам своїх срібних бовванів і свої золоті кумири, які наробив собі, щоб їм поклонятись,
- ²¹ аби лише самому сховатись У щілинах по скелях та скельних розколинах зо страху перед Господом і перед сяйвом його величі, коли він устане, щоб стрясти землю.
- ²² Годі вам надію покладати на чоловіка, в якого тільки й духу, що у ніздрах; бо й що він вартий?

РОЗДІЛ: 3

- О**сь Владика, Господь сил, забере з Єрусалиму і з Юди підпору й підтримку, усяку підпору хліба й усяку підпору води;
- ² хороброго і воїна, суддю і пророка, ворожбита й старця,
- ³ п'ятдесятника і знатного, дорадника, заклинача й чародія.
- ⁴ Я дам їм хлопців за князів, і діти пануватимуть над ними.
- ⁵ Один одного в народі утискатиме, кожен свого сусіда; хлопець устане на старого, нікчема - на знатного.
- ⁶ Брат брата хапатиме в домі свого батька: «В тебе є плащ, будь над нами князем! Нехай оця руїна буде під рукою в тебе!»
- ⁷ А він того дня відкаже: «Я не вмію гоїти ран, і в хаті у мене нема ні хліба, ні плаща. Не робіть мене князем над народом!»
- ⁸ Ось захитається Єрусалим і впаде Юда, бо язик їхній і діла їхні -проти Господа, і вони зневажають величний зір його.
- ⁹ Вираз їхнього обличчя проти них свідчить; вони явно, як Содом, про свій гріх розповідають, вони його не криють. Горе їм! Бо самі на себе зло накликають.
- ¹⁰ Скажіте: Щасливий праведник, бо він споживатиме плоди своїх учинків!
- ¹¹ Горе ж беззаконникові, лихо на нього! Бо за діла рук його буде йому й відплата.

- ¹² Недоросток гнобить мій народ; жінки ним правлять. Народе мій! Правителі твої на манівці тебе зводять, руйнують дорогу, якою ти простуєш.
- ¹³ Господь устає на суд, стоїть, щоб судити народ свій.
- ¹⁴ Господь виступає на суд проти старших свого народу та його князів: «Ви спустошили виноградник; загарбане в бідного - по хатах ваших.
- ¹⁵ Яким правом тиснете ви народ мій і топчете вбогих?» - вирок Владики, Господа сил.
- ¹⁶ Господь промовив: «За те, що дочки сіонські горді, що ходять, витягнувши шию, і принаджують очима, ходять дрібненькою ходою і побрязкують на ногах обідцями,
- ¹⁷ Господь покриє пархами тім'я дочок сіонських і відкриє наготу їхню.»
- ¹⁸ Того дня Господь відійме їхню оздобу: обідці на ногах, сонечка, півмісяці,
- ¹⁹ ковтки, обручки й намітки,
- ²⁰ вінці й ланцюжки та пояси, посудинки на пахощі, амулети,
- ²¹ персні й каблучки до носа,
- ²² дорогоцінні шати й плащі, шалі й гаманці,
- ²³ дзеркальця і сорочки з сатину, турбани й плащики.
- ²⁴ І буде: замість пахощів - гнилизна, замість пояса - мотузка, замість завитого волосся - пліш, замість широкого плаща - мішок, тавро - замість краси.
- ²⁵ Мужі твої від меча поляжуть, хоробрі твої - у битві.
- ²⁶ Зідхати й плакати будуть ворота; пограбована ти на землі сидітимеш.

РОЗДІЛ: 4

І вхопиться на той час сім жінок одного чоловіка і скажуть: «Свій хліб ми будем їсти і свою одягу будемо носити, аби тільки нам можна твоїм ім'ям зватися; - зніми з нас ганьбу нашу!»

² В той день пагін Господній буде в красі й у честі, і плід землі - в величі й славі для тих, що в Ізраїлі zostалися цілі.

³ Хто зостанеться в Сіоні й лишиться в Єрусалимі, буде зватися святим, - кожен записаний для життя в Єрусалимі.

⁴ Коли Господь обмие бруд дочок сіонських і очистить Єрусалим від крові, що посеред нього, духом суду й духом руйнування,

⁵ тоді він прийде й опочине над усяким місцем на горі сіонській і над її зборами, як хмара в день, як дим і як світло палаючого вогню у ночі. Бо слава Господня буде над усім, мов захист,

⁶ мов намет, щоб за дня давати тінь від спеки, мов притулок та сховок від дощу й бурі.

РОЗДІЛ: 5

Дозвольте, заспіваюлюбому моєму піснюлюбого мого про його виноградник. Улюблого мого був виноградник на родючій схилі.

² Він розкопав його, очистив від каміння й насадив у ньому лозу добірну, а серед нього збудував башту і висік у ньому винотоку, та й сподівався, що вона вродить добрі грона. А вона вродила кислі грона.

- ³ Отож, мешканці Єрусалиму й мужі Юдеї, розсудіть між мною та моїм виноградником!
- ⁴ Що ще я мав був учинити виноградникові моєму, а не вчинив? Чому, коли я сподівався, що вродить добрі грона, він уродив лише кислі?
- ⁵ Отож я вам скажу, що зроблю з моїм виноградником? Розберу його огорожу, нехай його пустошать! Повалю його мур, нехай його топчуть!
- ⁶ Я залишу його пустою: не будуть його ні обрізувати, ні обкопувати більше, і зійдуть на ньому будяки й тернина. Та й хмарам повелю я не пускати більше дощу на нього.
- ⁷ Виноградник Господа сил - то дім Ізраїля, а мужі юдейські - любе його садиво. І ждав він правосуду, - аж тут пролиття крови; ждав правди, - аж тут голосіння.
- ⁸ Горе тим, що додають дім до дому та прилучують поле до поля, так що нема більш місця, і що живуть самі одні серед країни!
- ⁹ Ось як у мої вуха Господь сил поклявся: «Оті дома численні опустіють, дома великі й пишні будуть без мешканців.»
- ¹⁰ Десять паїв у винограднику дадуть лише барильце, а хомер зерна вродить ледве ефу.
- ¹¹ Горе тим, що тільки но вставши вранці, женуться за напоями хмільними і що, розпалені вином, засиджуються аж до ночі!
- ¹² Гарфа й гусли, бубон і сопілка та вино в них на бенкетах; а на діла Господні не вважають і вчинків рук його не бачать.
- ¹³ За те ж народ мій необачний потрапить у неволю; знатні його впадуть з голоднечі, а юрба гомінка згине від спраги.
- ¹⁴ Зате Шеол розтулив широко свою пельку і роззявив свою безмірну пащеку; і провалиться туди його слава та юрба гомінка й галаслива з усім, що в ньому веселиться.
- ¹⁵ Похилиться людина, смириться смертний, і очі гордих смиряться.
- ¹⁶ А Господь сил на суді вознесеться, і Бог, святий у справедливості, проявить свою святість.
- ¹⁷ Пастись будуть ягнята, мов на пасовиськах; гладка худоба, козенята будуть руїни пожирати.
- ¹⁸ Горе тим, що тягнуть за собою кару воловими шнурами, а гріх - мов посторонком, що від возу;
- ¹⁹ що кажуть: «Нехай він поспішиться, нехай поквاپиться із своїм ділом, щоб нам його побачити; нехай наблизиться, нехай прийде задум Святого Ізраїлевого, щоб нам про нього знати.»
- ²⁰ Горе тим, що зло добром звать а добро - злом; що з п'ятьми роблять світло, а зо світла - п'ятьму; що гірке роблять солодким, а солодке гірким!
- ²¹ Горе тим, хто у своїх очах мудрі та перед собою самими розумні!
- ²² Горе тим, що до пиття вина хоробрі й спритні у приправі упивних напоїв;
- ²³ що за гостинець роблять винного правим, а правому відмовляють його права.
- ²⁴ Тож як вогонь жере соломі і як від полум'я згоряє сіно, корінь їхній візьметься гниллю, їхній квіт розвіється як порох, бо вони відкинули закон Господа сил і словом Святого Ізраїлевого погордували.
- ²⁵ Тому й запалав гнів Господній на його народ, і він простягнув проти нього свою руку і так ударив по ньому, що здригнулися гори, і трупи, немов гній, лежать посеред вулиць. Але й по всьому тому його гнів не відвернеться, рука його ще піднята.

- ²⁶ Він піднімає стяги для далекого народу, він кличе його з кінців землі посвистом; і ось той, легкий, швидко прибуває.
- ²⁷ Нема між ними млявого й слабкого; ніхто з них не спить, не дрімає; не розв'язався на крижах пояс ні в одного, і не порвався ремінь на сандалях у нікого.
- ²⁸ Стріли їхні гострі й усі луки їхні нап'яті; копита їхніх коней, мов кремінь, колеса їхніх колісниць, немов вихор.
- ²⁹ Рик їхній - немов рик лева; вони рикають, мов левенята, ревуть, хапають здобич, несуть геть, і ніхто її в них не відніме.
- ³⁰ І зареве над ним того дня ревом моря. Глянеш на землю - там темрява жахлива й світло в туманах темніє.

РОЗДІЛ: 6

Того року, коли помер цар Уззія, бачив я Господа на високім і піднесенім престолі; поли його риз наповнювали храм.

- ² Над ним стояли серафими. Кожен мав по шість крил: двома закривав собі кожен обличчя, двома закривав ноги, а двома - літав.
- ³ І кликали один до одного: «Свят, свят, свят Господь сил; вся земля повна його слави!»
- ⁴ Підвалини порогу хитались від того гомону, а дім став повен диму.
- ⁵ І я сказав: «Горе мені! Пропав я! Бо я людина з нечистими устами, і живу я між людьми з нечистими устами, мої ж очі бачили Царя, Господа сил.»
- ⁶ І підлетів до мене один із серафимів з жаріючим вуглем у руці, що взяв його кліщами з жертовника.
- ⁷ Він приторкнувся ним до моїх уст і мовив: «Приторкнулось оце до твоїх уст і взято від тебе твою беззаконність, і зник гріх твій.»
- ⁸ Тоді почув я голос Господній, що говорив: «Кого б мені послати? Хто нам піде?» І сказав я: «Ось я, пошли мене!»
- ⁹ І відказав він: «Іди й промов до цього люду: Слухайте добре, та не розумійте! Дивіться добре, але не знайте!
- ¹⁰ Зроби затверділими серце цього люду, затули його вуха, закрій його очі, щоб він не бачив своїми очима, щоб він не чув своїми вухами, щоб його серце не розуміло, щоб не вилікувався знову.»
- ¹¹ І я сказав: «Докіль, о Господи?» А він відказав: «Докіль не опустіють міста й не обезлюдніють, і хати будуть без людей і край зовсім опустіє.
- ¹² Господь прожене людей, і пусто-глухо посеред країни стане.
- ¹³ І коли б іще десята частина зосталась у ній, то й вона теж буде спустошена, як терebinт і дуб, від яких, якщо їх зрубати, зостається пень. Той його пень - святе насіння.»

РОЗДІЛ: 7

За часів царя юдейського Ахаза, сина Йотама, сина Уззії, виступив Рецін, цар сирійський, і Пеках, син Ремалії, цар ізраїльський, проти Єрусалиму, щоб його звоювати; та не здолали його здобути.

- ² Якже сповіщено домові Давида: Арам, мовляв, розтаборився в Ефраїмі, - серце

царя й народу затремтіло, як тремтить дерево в лісі від вітру.

³ Господь же сказав до Ісаї: «Вийди назустріч Ахазові, ти й син твій Шеар-Ашув, на край водогону з верхнього ставу, на шлях, що йде через поле шаповала,

⁴ та й скажи йому: Вважай, мовляв, і будь спокійний! Не бійся, і серце твоє нехай не тривожиться перед отими двома недогарками-головешками, що куряться, дарма що палає гнівом Рецін і сирійці та син Ремалії.

⁵ Через те, що Сирія задумала на тебе лихо, кажучи:

⁶ - Двигнімось проти Юди, налякаймо його, звоюймо його й настановім над ним сина Тавела царем, -

⁷ так говорить Господь Бог: Нічого з того не буде, так воно не станеться.

⁸ Бо голова Сирії - Дамаск, а голова Дамаску - Рецін. Ще шістдесят п'ять років, і Ефраїм, зруйнований, перестане бути народом.

⁹ Голова Ефраїма - Самарія, і голова Самарії - син Ремалії. А як не вірите, не встоїтеся.»

¹⁰ І заговорив Господь знову до Ахаза, кажучи:

¹¹ «Проси собі знаку в Господа, Бога твого, або глибоко з-під землі, або вгорі високо!»

¹² Ахаз же відказав: «Не проситиму і не буду спокушати Господа.»

¹³ Тоді він сказав: «Слухайте ж, доме Давида: мало з вас докучати людям, що докучаєте ще й Богові моєму?

¹⁴ Оце ж сам Господь дасть вам знак: Ось дівиця зачала, і породить сина і дасть йому ім'я Еммануїл.

¹⁵ Молоком і медом буде він житись, аж поки не навчиться цуратися зла й вибирати добро.

¹⁶ Бо перш, ніж те хлоп'я навчиться цуратися зла й вибирати добро, земля обох царів, якої ти боїшся, буде спустошена.

¹⁷ Та й на тебе й на народ твій і на дім батька твого напустить Господь такі дні, яких не було з того часу, коли Ефраїм відпав від Юди.

¹⁸ Накличе Господь того дня мух, що на кінці єгипетських річок, та бджіл, що в країні асирійській.

¹⁹ І налетять вони і посідають усі разом на крутих байраках та по щілинах у скелях, по всіх кущах тернових, по всіх пасовиськах.

²⁰ Того дня пообголює Господь бритвою, найнятою по тім боці Ефрату, голову й волосся на ногах, ба й саму бороду геть обітне.

²¹ Того часу держатимуть лиш одну корову й дві вівці;

²² і вони даватимуть стільки молока, що кожен їстиме квасне молоко. Так, квасне молоко з медом їстиме кожен, хто зостанеться в країні.

²³ Того часу кожне місце, де росла тисяча виноградних лоз ціною тисячі срібних, поросте терниною й колючими глодами.

²⁴ Зо стрілами й луком доведеться туди продиратися, бо вся земля покриється терниною й колючими глодами.

²⁵ Ні на який горб, що його сапою сапали, не зважишся піти зо страху перед терниною й колючими глодами; туди пускатимуть хібащо волів на вигін і баранів на попас.»

- Г**осподь сказав мені: «Візьми велику таблицю й напиши на ній розбірливим письмом: „Магер - Шалал-Хаш-Баз!»
- ² Візьми мені надійних свідків: священника Урію та Захарію, сина Єверехії.»
- ³ І приступив я до пророчиці, і вона завагітніла й породила сина. І сказав мені Господь: «Назви його Магер-Шалал-Хаш-Баз!»
- ⁴ Перше, бо ніж хлоп'я навчиться вимовляти "тату" й "мамо", понесуть скарби Дамаску й луп Самарії перед царем асирійським.»
- ⁵ І заговорив Господь знову до мене, кажучи:
- ⁶ «За те, що цей народ нізащо вважає тихі Шілоах-води і тремтить перед Реціном та сином Ремалії,
- ⁷ нашле Господь на нього могутні й великі води ріки; вона прибуде в усіх своїх руслах і виступить з усіх своїх берегів;
- ⁸ вона заллє Юдею, затопить, пройде через неї і сягатиме по саму шию, а розпростерті її крила вкриють усю ширину землі твоєї, Еммануїле!
- ⁹ Знайте ж, народи, та тремтіть! Вважайте, всі далекі землі! Озбройтесь та тремтіть! Озбройтесь та тремтіть!
- ¹⁰ Задумуйте задуми, та вони не вдадуться; давайте накази, та вони не здійсняться, бо з нами Бог!»
- ¹¹ Ось що говорив мені Господь, коли його рука мене схопила і коли він указав мені не ходити дорогою цього народу:
- ¹² «Не називайте змовою усього, що цей народ за змову вважає; не бійтесь того, чого він боїться, і не лякайтесь!»
- ¹³ Господа сил - його шануйте як святого; його ви маєте боятися, перед ним маєте тремтіти!
- ¹⁴ Він - камінь спотикання і скеля падіння для обох домів Ізраїля; він - сіть і пастка на мешканців Єрусалиму.
- ¹⁵ Багато з них спотикнеться, впаде й розіб'ється, заплутається в сіті й упіймається.
- ¹⁶ Я заховаю це свідчення, я запечатаю це об'явлення у серці моїх учнів.
- ¹⁷ Чекаю Господа, що закриває обличчя своє від дому Якова, і на нього уповаю.
- ¹⁸ Ось сам я і мої діти, що їх дав мені Господь; ми - знаки і прообрази в Ізраїлі від Господа сил, що перебуває на горі Сіоні.
- ¹⁹ Супроти ж поради, питай, мовляв, тих, що мертвих викликають, та знахурів, що харамаркають та мимрять, - то хіба ж народові не питати свого Бога? Хіба ж мерців про живих питати, -
- ²⁰ щоб осягнути науку й свідоцтво? Коли ж вони не так говорять, то будуть, немов той, для кого нема світанку.
- ²¹ І буде він блукати по землі, пригнічений та голодний, і з голоду буде лютувати та царя свого й Бога проклинати; погляне вгору,
- ²² подивиться на землю, а там лише горе й морок і темрява густа. Але ця тьма-тьменна розійдеться.
- ²³ І не буде більше темноти в країні, де було горе. Як за минулих часів принизив він землю Завулону й землю Нафталі, так у майбутньому прославить приморську дорогу, Зайордання, Галилею поганську.

Народ, що в пітьмі ходить, уздрів світло велике; над тими, що живуть у смертній тіні, світло засяяло.

² Помножив еси їхні радощі, веселощі побільшив еси. Вони радіють перед тобою, як радіють під час жнив, як веселяться, коли здобич паюють.

³ Ярмо бо розтрощиш, що над ним тяжіло, палицю на плечах у нього і тростину його посіпаки - як за часів Мідіяна.

⁴ Бо все взуття піхотинця під час битви, всякий плащ, облитий кров'ю, піде на спалення, вогнем буде пожертвий.

⁵ Бо хлоп'ятко нам народилося, сина нам дано; влада на плечах у нього; і дадуть йому ім'я: Чудесний порада, сильний Бог, Отець довічний, Князь миру.

⁶ Щоб збільшити владу в безконечнім мирі на престолі Давида і в його царстві, щоб його утвердити й укріпити справедливим судом віднині і повіки, - ревність Господа сил це чинить.

⁷ Господь послав до Якова слово, і воно в Ізраїлі впало.

⁸ Увесь народ його розуміє, Ефраїм і мешканці Самарії, що згорда й з набундюченим серцем кажуть:

⁹ «Упала цегла, збудуємо з каміння: вирубано сикомори, заступимо їх кедром.»

¹⁰ Але Господь підняв на нього його супостатів і збудив його противників :

¹¹ Арама зі сходу, а філістимлян із заходу, і пожирають вони Ізраїля повним ротом. Але по всьому тому гнів його не відвернувся, його рука ще піднята.

¹² Та все ж таки народ не повернувся до того, хто його бив, і не шукав Господа сил.

¹³ Тоді Господь відтяв в Ізраїля одного дня голову й хвоста, пальму й тростину.

¹⁴ Старець і знатний - то голова; а пророк- що навчає неправди, то хвіст.

¹⁵ Провідники цього народу зводять його з дороги, і тії, що дали себе вести, загинули.

¹⁶ Тим то не матиме Господь утіхи з його хлопців, над сиротами й вдовами його не буде мати жалю, бо всі вони безбожні й злосливі; на устах у кожного безглуздя. Але по всьому тому гнів його не відвернувся, його рука ще піднята.

¹⁷ Бо злоба розгорілася вогнем, що пожирає тернину і глоди колючі та палить нетрі в лісі, що аж стовпами дим іде вгору.

¹⁸ Гнів Господа сил спалив землю, і народ став здобиччю вогню; ніхто не щадить і брата свого.

¹⁹ Гризуть направо, і все голодні; їдять наліво, та не ситі; кожен їсть тіло ближнього свого:

²⁰ Манассія - Ефраїма, Ефраїм -Манассію, обидва разом проти Юди; але по тому всьому гнів його не відвернувся, рука його ще піднята.

РОЗДІЛ: 10

Горе тим, що несправедливі видають закони, що пишуть приписи жорстокі,

² щоб відправляти вбогих без правосуддя, щоб позбавляти права бідних у моїм народі, щоб з удовиць користь тягнути та сиріт обдирати,

³ І що ви чинитимете, як прийде кара, коли насуне погибель здалека? До кого вдастесь по допомогу? Де дінете ви скарги ваші?

⁴ І не залишиться вам нічого, хіба зігнутись поміж бранців та полягти між убитими. Але по всьому тому гнів його не відвернувся, рука його ще піднята.

- ⁵ Горе Ашшурові, палиці мого гніву й киеві мого пересердя!
- ⁶ Я послав його на народ безбожний, виправив його на народ, що мене гнівить, щоб грабував його, обдирав до нитки, щоб топтав, немов грязюку на дорозі.
- ⁷ Та він іншої про те гадки, інакше мислить про те його серце: на думці в нього - вигубити, викорінити чимало народів.
- ⁸ Бо він сказав: «Чи ж не мої князі - царі усі?
- ⁹ Хіба Калное не те, що й Каркеміш? Або Хамат не те, що й Арфад? І Самарія не те, що Дамаск?
- ¹⁰ Так, як моя рука загарбала царства богів, - а в них було більше кумирів, ніж у Єрусалимі й Самарії! -
- ¹¹ так, як учинив я з Самарією та її богами, так само вчиню з Єрусалимом та його бовванами.»
- ¹² Але як довершить Господь усе своє діло на горі Сіоні й у Єрусалимі, тоді він покарає плід бундючних намислів царя асирійського і пиху очей його гордовитих,
- ¹³ бо він каже: «Силою моєї руки я зробив те і моєю мудрістю, бо я розумний. Я пересунув границі народів, загарбав їхні скарби і повикидав мешканців, немов велет.
- ¹⁴ Моя рука захопила, мов гніздо, багатства народів. І так, як забирають покинуті в ньому яйця, я забрав усі землі, а ніхто й крилом не рушив і рота не роззявив і не писнув.»
- ¹⁵ Хіба сокира хвалиться перед тим, хто нею рубає? Хіба пила пишається перед тим, хто її тягне? Неначе б палиця рухала того, хто її піднімає, або кий піднімав того, хто не дерев'яний!
- ¹⁶ Тому Господь, Бог сил, пошле сухоти на його товстих, під його славою займеться полум'я, мов полум'я пожару.
- ¹⁷ Світло Ізраїля стане вогнем, і його Святий - полум'ям, що запалить і пожере його тернину і його глоди колючі в одному дні.
- ¹⁸ Розкішний його ліс і його сад він вигубить з душею і тілом, і стане той, немов умираючий сухітник.
- ¹⁹ Останок же дерев його лісу так змаліє, що й дитина їх списати зможе.
- ²⁰ І станеться того часу: рештки Ізраїля і ті, що врятуються з дому Якова, не будуть опиратись більше на того, хто їх б'є; вони будуть опиратись вірно на Господа, Святого Ізраїлевого.
- ²¹ Останок навернеться, останок Якова до Бога Сильного.
- ²² Бо хоча б у тебе, Ізраїлю, було народу, як піску в морі, то тільки останок навернеться. Призначено загладу, яку наведе справедливість.
- ²³ Так! Призначену загладу Господь, Бог сил, довершить по всій землі.
- ²⁴ Тим то ж так говорить Господь, Бог сил: «Народе мій, що живеш у Сіоні, не бійся Ашшура, що тебе палицею б'є і кия піднімає на тебе, як колись Єгипет!
- ²⁵ Бо ще трохи часу, ще трошки, і промине мій гнів, і моя досада буде проти них, їм на погибель.»
- ²⁶ І Господь сил підніме бич на нього, як тоді, коли побив Мідіяна при Орев-скелі і як підняв палицю свою над морем на Єгипет.
- ²⁷ І станеться того часу: його тягар здійметься з плечей у тебе і його ярмо не буде тяжіти в тебе на шиї. Він виходить з Ріммону,
- ²⁸ приходить під Аят, проходить через Мігрон, лишає свій обоз у Міхмасі.
- ²⁹ Проходять через просмик, у Геві ночують; Рама тремтить, Гівеа Саулова

розбіглась.

30 Кричи у голос, о дочко Галліму! Слухай, Лаїшо! Відкажи їй, Анатоте!

31 Розбіглась Мадмена, Гевіму мешканці втікають.

32 Ще лише сьогодні він простоїть у Нові; він піднімає руку проти дочки Сіону, проти пагорба Єрусалиму.

33 Та ось Господь, Бог сил, обіб'є з шумом верховіття; високі на зріст зрубані будуть і найпишніші - принижені.

34 І хаші в лісі під сокирою поляжуть; Ливан із красою повалиться.

РОЗДІЛ: 11

1 вийде паросток із пня Єссея, і вітка виросте з його коріння.

2 Дух Господній спочине на ньому, дух мудрости й розуму, дух ради і кріпости, дух знання й страху Господнього.

3 Він дихатиме страхом Господнім; він судитиме не як око бачить, і не як вухо чує присуд видаватиме.

4 Він буде по справедливості судити вбогих, по правді оголошувати присуд для бідних у країні. Гнобителя вдарить палицею - своїм словом, безбожного погубить духом своїх уст.

5 Справедливість буде поясом у нього на крижах, а правда підпереже його боки.

6 Вовк буде жити вкупі з ягнятком, леопард біля козеняти лежатиме; телятко й левеня будуть пастися разом, і поганяти їх буде мала дитина.

7 Корова й ведмедиця будуть пастися вкупі, маленькі їхні лежатимуть разочком, а лев, як віл, солону буде їсти.

8 Немовля гратиметься коло нори гадюки, а малятко встромить руку в зміїну нору.

9 На всій моїй святій горі зла не чинитимуть, ні шкоди, бо земля так буде повна знання Господа, як води покривають море.

10 І станеться того часу: корінь Єссея буде знаменом народам; погани шукатимуть його, і житло його буде славне.

11 І станеться того часу: Господь знову простягне свою руку, щоб викупити рештки свого люду, тих, що zostалися в Ашшурі, в Єгипті, у Патросі, в Куші та Еламі, у Шінеарі, у Хаматі, на островах моря.

12 І він підійме знамено народам і позбирає розсіяних Ізраїля, розкиданих юдеїв збере до купи з чотирьох кінців світу.

13 Ефраїм покине заздрість, і вигинуть ті, що на Юду ворогують. Ефраїм не буде більше завидувати Юді, а Юда не гнобитиме Ефраїма.

14 І полетять вони на захід, на філістимлянське узбережжя, і разом грабуватимуть синів сходу; вони накладуть руку на Едома й Моава, і сини Аммона будуть їм піддані.

15 І висушить Господь затоку єгипетського моря теплотою свого віддишу; простягне свою руку на ріку, розділить її на сім потоків, так що й у сандалях перебрести зможеш.

16 І буде шлях решткам його народу, що zostалися від Ашшура, як був Ізраїлеві, коли він вийшов з Єгипту.

РОЗДІЛ: 12

- Т**ого дня ти промовиш: «Хвалю тебе, о Господи! Ти гнівався на мене, та гнів твій відвернувся від мене, і ти мене потішив.
- ² Ось Бог - моє спасіння! Я уповаю і не боюся, бо Господь моя сила й моя пісня, він - моє спасіння!
- ³ Ви будете з радістю черпати воду з джерел спасіння.»
- ⁴ Того дня скажете: «Хваліте Господа, признавайте його ім'я! Розголосіть між народами про його подвиги, нагадуйте, що ім'я його величне!
- ⁵ Співайте Господеві, бо він учинив велике; нехай дізнаються про це по всій землі!
- ⁶ Ликуйте й веселіться, мешканці Сіону! Бо Святий Ізраїля - великий серед вас.»

РОЗДІЛ: 13

Слово про Вавилон, що уздрів Ісая, син Амоса.

- ² Підніміть стяг на горі лисій, кликніть воєнним кличем, махніть рукою, щоб увіходили вони крізь княжі брами!
- ³ Щоб вилити мій гнів, я повелів моїм посвяченим воякам, я витязів моїх покликав, що раді моїй славі.
- ⁴ Ось гомін по горах, немов сила народу. Ось гамір царств і зібраних народів: Господь сил чинить перегляд бойового війська.
- ⁵ Вони прийшли з далекої країни з самого краю неба - Господь і знаряддя його гніву, щоб зруйнувати всю землю.
- ⁶ Ридайте, бо день Божий близько, він надійде як спустошення від Всемогутнього!
- ⁷ Тому руки в кожного зомліють, серце в кожного розтане.
- ⁸ Вони злякались: болі та судороги їх ухопили, їх корчить, немов породіллю. Стуманівши, глядять один на одного; лиця в них розжарились.
- ⁹ Ось день Господній наступає невблаганний; обурення й палкий гнів, щоб обернути землю на пустиню та загладити грішників з неї.
- ¹⁰ Тому небесні зорі та їхні Косарі не дадуть свого світла; сонце, сходячи, потемніє, і місяць не буде більше світити.
- ¹¹ Я покараю світ за його злобу, безбожників за їхній злочин. Покладу край гордині пишних, принижу бундючних тиранів.
- ¹² Зроблю людей рідкішими, ніж золото щире, смертних - ніж золото офірське.
- ¹³ Тому й небо стрясеться, земля зрушиться з свого місця від обурення Господа сил у день його палкого гніву.
- ¹⁴ І кожен, мов налякана козуля, мов вівці, полишені пустош, повернеться до люду свого; кожен утече в рідну землю.
- ¹⁵ Кого знайдуть, того буде пробито, і кого схоплять - від меча загине.
- ¹⁶ Їхніх немовляток убиватимуть у них перед очима, дома їхні пограбують, жіноцтво їх збезчестять.
- ¹⁷ Ось я мідян на них спрямую, яким байдуже срібло, які на золото не ласі.
- ¹⁸ Луки їхні вбиватимуть хлоп'яток, не пощадять і плоду матері в утробі, дітей не буде жалувати їхнє око.
- ¹⁹ І Вавилон, царств окраса, оздоба гордості халдеїв, стане мов Содом і Гомора, що їх Бог зруйнував.
- ²⁰ Ніхто не оселиться там повіки, не буде жити там із роду й до роду. Араб шатра там

не розіпне, і пастухи зо стадом там не будуть спочивати.

21 Звірі пустині там заляжуть, пугачів буде повно в їхніх домівках. Там житимуть струсі, волохачі там будуть стрибати.

22 Шакали витимуть у їхніх палацах, гієни - по розкішних замках. Близько його година, і не загаються дні його.

РОЗДІЛ: 14

Господь над Яковом змилюється і вибере Ізраїля знову й оселить їх на землі їхній рідній. Прилучаться до них чужинці й пристануть до дому Якова.

2 Народи візьмуть їх і приведуть їх на їхнє місце, і дім Ізраїля присвоїть їх собі на землі Господній за рабів та за рабинь і поневолять тих, що його були взяли в неволю, і пануватиме над тими, що його утискали.

3 І станеться того дня, як Господь дасть тобі спочинок від страждань твоїх, від клопоту й від важкого рабства, що над тобою тяжіло,

4 ти заспіваєш оцю пісню над царем вавилонським і промовиш: «І як це воно, що не стало ката, що гніт скінчився,

5 зламав Господь палицю безбожних, кий мучителів,

6 який люто бив народи ударами безупинно, що панував над племенами у гніві, і докучав без міри.

7 Уся земля відпочиває, спокійна, з радощів голосно гукає.

8 Ба й кипариси та ливанські кедри заради тебе веселяться; відколи ти заснув, не виходить дроворуб до нас.

9 Шеол унизу зворушився з-за тебе, щоб стрінути тебе при твоєму вході; він побудив для тебе тіні всіх вельмож землі, звелів уставати з своїх престолів усім царям народів.

10 Усі вони говорять, до тебе промовляють: - І ти, як ми, став слабосилим, став на нас схожим.

11 Твоя пиха й музика на гарфах у Шеол провалилась; постіль твоя - черва, хробаки - твоє покривало.

12 Як же ж це ти впав із неба, ти, блискучий сину зірниці? Як тебе повалено на землю, тебе, що підбивав усі народи?

13 Ти ж говорив у своїм серці: - На небо зійду, над Божими зорями мій престол поставлю й возсяду на горі зборів, на краю півночі.

14 Зійду на вершок хмар, зроблюсь, як Всевишній.

15 Та ось ти в Шеол провалився, в яму преглибоку.

16 Хто тебе бачить, дивиться на тебе пильно, придивляється до тебе зблизька: - Чи це той, кажуть, що стрясав землю, що хитав царствами,

17 що обертав світ у пустиню, що міста руйнував, що бранців не пускав додому?

18 Усі царі народів, усі до одного в почестях спочивають, кожний у своїм гробі.

19 А тебе викинуто з твого гробу, мов пусту галузку, і покрито вбитими, що впали від меча, мов розтоптане падло.

20 Ти не будеш у гробі вкупі з тими, що сходять у кам'яні могили, бо ти спустошив твою землю, вбивав твій народ. Повіки не згадають кубла лиходіїв.

21 Готуйтеся вистинати його дітей за беззаконня їхніх батьків! Нехай не встануть, щоб завоювати землю, щоб наповнити руїнами вселенну!»

- ²² Я встану на них, - слово Господа сил, - і знищу ім'я Вавилону й останок нащадка й потомка, - слово Господнє.
- ²³ Зроблю його житлом їжака, багном, і вимету його мітлою руїни, - слово Господа сил.
- ²⁴ Господь сил поклявся словами: «Як я задумав, так воно й буде; як я призначив, так і здійсниться.
- ²⁵ Я розіб'ю Ашшура в моїй країні, на моїх горах я його розтопчу. Його ярмо спаде з них, його тягар спаде з плечей у них.
- ²⁶ Це вирок, призначений для всієї землі, це рука, простягнута на всі народи.»
- ²⁷ А коли Господь сил призначив, -хто може змінити? Рука його простягнута, - хто її відверне?
- ²⁸ Того року, коли вмер Ахаз, було таке пророче слово:
- ²⁹ «Не радуйся дуже, уся Філістіє, що поламалась палиця, яка тебе била, бо з коріння зміюки вийде гаспид, а плід його буде - дракон летючий.
- ³⁰ Тоді, як убогі пастимуться на моїх луках, а бідні безпечно будуть спочивати, я голодом виморю твоїй корінь, виб'ю твоїх нащадків.
- ³¹ Вийте, ворота! Кричи, місто! Трясись, уся Філістіє! Бо з півночі дим надходить, ніхто не губиться в його лавах.
- ³² Що відповісти послам народу? Господь заснував Сіон, і в ньому знайдуть захист убогі його народу.»

РОЗДІЛ: 15

Слово пророче про Моава: «Так, тієї ночі, як збурено Ар, Моав загинув. Так! Тієї ночі, як зруйновано Кір, Моав загинув.

- ² Дочка Дівону виходить плакати на узвишшя, над Невом і Медвою Моав ридає. Усі голови оголені, всі бороди обтяті.
- ³ По вулицях люди у веретах, на дахах та на майданах усі ридають, у сльозах потопають.
- ⁴ Хешбон й Елале голосять; крик їхній аж до Ягацу чути. Ось чому в Моава дрижать крижі, душа трясеться в ньому.
- ⁵ Серце в Моава стогне; з нього втікають аж до Цоару. Так! На Лухіт-схил, плачучи, сходять, на Хоронаїм-дорозі зняли крик розпачливий.
- ⁶ Бо висохли в Німрімі води, трава ізсохла, билля зникло, і зелені немає.
- ⁷ Тому вони запаси роблять, добутки свої переносять поза потік Вербовий.
- ⁸ Крик обійшов усю Моавську землю; до Еглаїму чути його голосіння, до Бер-Еліму чути його плач.
- ⁹ Бо вода в Дімоні взялася кров'ю; бо я наведу на Дімон нове лихо, лева на тих, які з Моава повтікали, і на тих, що у краю zostались.»

РОЗДІЛ: 16

«Пошліть ягнята господареві краю Скелі, що в пустині, на гору дочки Сіону!

- ² Неначе птичка, що втікає, немов сполоханий виводок, дочки моавські будуть коло бродів Арнону.

- ³ Дай раду, розсуди, вчини над нами серед полудня твою тінь, як уночі, сховай утікачів, блукаючих не видай!
- ⁴ Нехай перебудуть у тебе втікачі з Моаву! Будь їм захистом від спустошника! Коли напасника не стане, коли спустошник зникне, коли гнобителі покинуть землю,
- ⁵ тоді престол ствердиться милосердям, і на ньому, в Давидовім наметі, возсяде суддя по правді, що дбатиме про право, швидкий до правосуду.
- ⁶ Ми чули про гордість Моава, надмірну гордість, про його пиху та гординю, про його бундючність, порожнє белькотання.
- ⁷ Тим то Моав плаче над Моавом -увесь плаче. За марципанами з родзинок кір-харесетських вони, тяжко прибиті, плачуть.
- ⁸ Бо хешбонські ниви опустіли та й виноградники Сівми, яких добірні грона володарів над народами впивали, сягали до Язеру, в пустиню продирались; а пагінці їхні поширювались поза море.
- ⁹ Тому я плачу разом з Язером за виноградниками Сівми, сльозами поливаю вас, Хешбоне та Елале, бо над твоїми літніми плодами й зборами ворожий крик розлігся.
- ¹⁰ Замовкли по садах веселощі й радощі; по виноградниках уже не співають і не веселяться; не топчуть більше грона в винотоках, веселі крики зникли.
- ¹¹ Тому й стогне моє нутро над Моавом, немов гарфа, і моє серце над Кір-Харесом.
- ¹² І хоч Моав з'являтиметься аж до втоми на узвишшях і входитьиме у святилище молитись, йому те не допоможе.»
- ¹³ Отаке слово виповів колись Господь проти Моава.
- ¹⁴ А тепер ось як говорить Господь: «За три роки, рахуючи роками наймитів, слава Моавова занидіє разом з усім його велелюддям, а його останок буде маленький, незначний, безсилий.»

РОЗДІЛ: 17

- П**ророцтво щодо Дамаску: -Ось Дамаск зникне як місто, він стане купою румовища.
- ² Міста Ароеру будуть покинуті; вони будуть для стад, що там лежатимуть, і нікому буде їх полахати.
- ³ Зникнуть твердині Ефраїма й Царство Дамаску, а з рештками Араму станеться те саме, що зо славою синів Ізраїля, - слово Господа сил.
- ⁴ І станеться того дня: слава Якова змаліє, а сите тіло його схудне.
- ⁵ І буде так, як воно буває, коли жнець бере стебелину в жменю й колоски стинає, або коли збирає колоски у Рефаїм-долині,
- ⁶ і їх лишається там лише трохи; або як то буває, коли оливи оббивають: дві або три ягідки на самім вершечку, чотири або п'ять по рясних гілляках, - слово Господа, Бога Ізраїля.
- ⁷ Тоді людина зверне погляд до Творця свого, і її очі глядітимуть на Святого Ізраїлевого.
- ⁸ І не спогляне більш на жертovníки, діло рук своїх, і не подивиться на те, що зробили її пальці, на ашери та на стовпи на честь сонця.
- ⁹ Тоді твої міста будуть покинуті, як міста хіввіїв і аморіїв, що їх вони покинули перед Ізраїлем. Вони обернуться на пустиню.
- ¹⁰ Бо ти забув про Бога, Спаси твого, і не згадав про Склею твоєї сили. Тому ти позаводив сади пишні й понасаджував у них лозини чужоземні.

¹¹ Того дня, коли ти посадив їх, ти виростив їх, і твоє насіння вже зрання розквітає, та врожай зникне в день нещастя, і лихо буде невеликим.

¹² Який же шум численних народів! Вони шумлять, неначе море шумить. І що за ревіння племен! Ревуть, немов великі ревуть води.

¹³ Та він погрожує їм, і вони далеко втікають; їх прогнано, немов полову, з гір вітром, як вихор перед буревієм.

¹⁴ Тривога під вечірній присмерк, а перед ранком їх немає. Ось такий пай тим, що нас обдирають; така доля тим, що нас грабують.

РОЗДІЛ: 18

О краю, де шумлять крила, по той бік рік кушійських,

² ти, що шлеш послів морем на очеретяних човнах - по водах! Ідіть, швидкі посланці, до народу дебелого, засмаглого, до народу здавна страшного, народу могутнього, який інших підбиває, землю якого ріки розтинають!

³ О ви всі, що населюєте вселенну, ви, що на землі живете! Коли підіймуть стяг на горах, вважайте! Коли засурмлять, слухайте!

⁴ Бо так сказав Господь до мене: «Я дивлюсь мовчки з мого житла, як ясна спека при світлі сонця, як росяна хмара під жнивну спеку.»

⁵ Бо перед винозборами, як спаде квіт і як зелені грона почнуть достигати, він відріже ножем гіллячки і парості відітне, він їх пооббиває.

⁶ Усіх разом полишать хижим птицям у горах і диким звірам краю. І буде хижє птаство на них літувати й усі звірі в країні на них зимувати.

⁷ Тоді народ цей дебелий, засмаглий, народ цей страшний здавна, народ могутній, що інших підбиває, що його землю ріки розтинають, принесе дар Господеві сил, на місце імени Господа сил, на Сіон-гору.

РОЗДІЛ: 19

Пророцтво про Єгипет: Ось Господь вершником на легкій хмарі входить у Єгипет; і перед ним тремтять єгипетські кумири, і серце Єгипту тане в грудях.

² - Я напушу єгиптян на єгиптян, брат із братом буде воювати, друг проти друга, місто проти міста, царство проти царства.

³ Збентежиться у них дух Єгипту, і я оберну в ніщо його раду. Вони питатимуться кумирів та чародіїв і тих, що мертвих викликають, і знахурів.

⁴ Видам Єгипет у руки лютому володареві; жорстокий цар над ним буде царювати, - слово Господа, Бога сил.

⁵ Зменшаться води у морі, ріка стане сухою, висхне.

⁶ Канали засмердяться, річки єгипетські зміліють, висхнуть; осет й очерет зів'януть.

⁷ Луги над Нілом і все посіяне над Нілом висхне, порохом розвіється і зникне.

⁸ Засмутяться рибалки, зажуряться всі, хто вудку в річку закидає, і тії, що пускають невід у воду, затужать.

⁹ І соромом побиті будуть ті, що льон обробляють; чесальниці й ткачі збліднуть.

¹⁰ Усі ті, що коло нього ходять, будуть прибиті, і всі робітники зажуряться.

¹¹ Князі цоанські певно подуріли, рада щонаймудріших фараонових дорадників

стуманіла. І як ви смієте фараонові сказати: «Я - син мудрих, царів син я старовинних?»»

12 Де вони, оті твої премудрі? Нехай тобі скажуть, нехай дадуть знати, що Господь сил задумав над Єгиптом!

13 Втеряла розум старшина цоанська, старшина нофська збилася з глузду; звели Єгипет з дороги начальники їхніх родів.

14 Господь послав на них дух одуру, і вони ввели в облуд Єгипет у всіх його чинах, як блудить п'яний у своїм блювотинні.

15 І не буде в Єгипті справи, яку б уміло повела голова чи хвіст, пальмове гілля чи очеретина.

16 Того дня єгиптяни збабіють, вони тремтітимуть, полохатимуться піднятої руки Господа сил, що він на них підійме.

17 Земля Юдейська стане жахом для Єгипту. Щоразу, як йому будуть згадувати про неї, він тремтітиме перед постановою Господа сил, яку він постановив супроти нього.

18 Того дня в Єгипетській землі буде п'ять міст, що розмовлятимуть мовою ханаанською і присягатимуться Господом сил, і одне з них зватиметься Містом Руїни.

19 Того дня буде жертвник Господеві посеред Єгипетської землі і пам'ятник Господеві при його границі.

20 Це буде знаком і свідоцтвом Господа сил у землі Єгипетській: коли вони взиватимуть до Господа проти гнобителів, він їм зішле спасителя та оборонця, який спасе їх.

21 І Господь дасть себе спізнати Єгиптові, і Єгипет спізнає того дня Господа, і вони служитимуть йому жертвами й дарами та обітуватимуть Господеві обіти й будуть їх виконувати.

22 І хоча Господь скарає Єгипет тяжкою карою, він їх вигоїть; вони навернуться до Господа; він їх вислухає й оздоровить.

23 Того дня буде шлях з Єгипту до Ашшуру. Ашшур ходитиме в Єгипет, а Єгипет в Ашшур, і Єгипет разом з Ашшуром будуть служити Господеві.

24 Того дня Ізраїль буде третім з Єгиптом і з Ашшуром, він буде благословенням посеред землі.

25 Господь сил благословить його словами: «Благословен народ мій - Єгипет, і діло рук моїх - Ашшур, ще й Ізраїль - моя спадщина.»

РОЗДІЛ: 20

Того року, коли Тартан прийшов під Ашдод, куди послав його Саргон, цар асирійський, і коли він обліг його й звоював його,

2 того самого часу говорив Господь через Ісаю, сина Амоса. Він сказав: «Іди, скинь, волосяницю, що в тебе на крижах, та й зніми сандалі, що в тебе на ногах.» Так він і зробив та ходив голий і босий.

3 І сказав Господь: «Як слуга мій Ісаї ходив три роки голий та босий на ознаку й віщування проти Єгипту й Етіопії,

4 так поведе цар асирійський єгипетських полонених і етіопських виселенців, молодих і старих, голих та босих, з відкритими спинами, Єгиптові на сором.

5 Тоді злякаються й засоромляться з-за Етіопії ті, що на неї покладались, та з-за Єгипту, що ним пишались.»

⁶ І мешканці цього узбережжя тоді скажуть: «От на що зійшли ті, на яких ми покладались, до яких удавались по допомогу, щоб урятуватись від царя асирійського! І як же нам тепер урятуватись?»

РОЗДІЛ: 21

Пророче слово про морську пустиню: Немов ті буревії, що на півдні несуться, що насуваються з пустині, зо страшного краю,

² жахливе видіння мені з'явилося: Грабіжник грабує, спустошник спустошить. Нападай, Еламе, облягай, Мідіє! Покладу край усім стогнанням.

³ Ось чому трясуться в мене крижі, болі мене схопили, як болі породіллі. Занадто я збентежений, щоб чути; занадто стривожений, щоб бачити.

⁴ Серце тремтить у мене, жах мене проймає; сутінки, так мені бажані, стали для мене страхом.

⁵ Стіл ставлять, розстелюють скатертину, їдять, п'ють: «Уставайте, князі, намащуйте щити!»

⁶ Бо так сказав мені Господь: «Іди, постав сторожу! Нехай звістить, що побачить!

⁷ І як вона побачить кінноту, верхівців по двоє, одних на ослах, а других на верблюдах, нехай вважає пильно, дуже вважає!»

⁸ І закричав вартівник: «Я визираю! Я, Господи, стою на башті цілими днями, стою на варті цілими ночами!

⁹ І ось, я бачу, йде кіннота, верхівці по двоє!» І він заговорив і сказав: «Упав Вавилон, упав, і всі різьблені подоби його богів на землі розбиті.»

¹⁰ О ти, змолочений мій і на току битий! Що я чув від Господа сил, від Бога Ізраїлевого, те тобі звіщаю.

¹¹ Слово пророче про Едом: - До мене кличуть із Сеїру: «Стороже, яка пора ночі? Стороже, яка пора ночі?»

¹² Сторож відказує: «Надходить ранок, а потім ніч. Коли так пильно допитуєтесь, то поверніться, поверніться!»

¹³ Слово пророче про арабів: -Ночуйте в арабському лісі, валки деданські!

¹⁴ Несіте води назустріч, умліваючим від спраги, ви, мешканці Теманської країни! Стрічайте втікачів хлібом!

¹⁵ Вони бо від мечів геть утікають, від голого меча, від напруженого лука, від запалу війни.

¹⁶ Так бо сказав мені Господь: «Іще рік, рахуючи роками наймитів, і вся слава Кедара щезне.

¹⁷ І небагато лучників зостанеться у відважних синів Кедара», - бо так сказав Господь, Бог Ізраїля.

РОЗДІЛ: 22

Пророцтво про Долину Видіння: - Що це з тобою, що ти весь виліз на покрівлю?

² Місто, повне гармидеру, шумливе та веселе місто! Твої повбивані - не мечем побиті, і мертві твої не полягли в битві.

³ Твої вожді всі разом повтікали, їх зв'язано без пострілу з лука. Усіх твоїх найхоробріших узято в полон, хоч як далеко були повтікали.

- ⁴ Тому й кажу: «Відверніть від мене очі, нехай я не плачу гірко! Не намагайтесь мене розважати над руїною дочки мого народу!»
- ⁵ Бо це день тривоги, замішання і колотнечі від Господа, Бога сил. В Долині Видіння валять мури, і крик по горах лунає.
- ⁶ Елам бере в руки сагайдака, Арам верхи сідає, а Кір виймає щита.
- ⁷ Долини твої щонайкращі заповнені возами і верхівці стали коло брами.
- ⁸ Здерто з Юдеї покривало. Ти виглядала того дня за зброєю в кедровім домі.
- ⁹ Бачите, що проломів у Давидгороді вже сила; збираєте докупі води нижнього ставу.
- ¹⁰ Рахуєте дома в Єрусалимі; валите дома, щоб ними мури укріпити;
- ¹¹ Між двома мурами копаєте зборище для вод старого ставу. На того ж, хто це чинить, не дивитесь; ви не вважаєте на того, хто творить це здавна.
- ¹² Господь, Бог сил, вас кликав того дня, щоб ви плакали-голосили, щоб голову голили, вереття надягали.
- ¹³ Аж ось - веселощі та радість: убиваєте биків, ріжете овець, їсте м'ясо, п'єте вино, мовляв, їймо та пиймо, бо взавтра помремо!
- ¹⁴ І об'явив мені Господь сил у вуха: «Цього гріха ви не спокутуєте, аж поки не помрете», - промовив Господь, Бог сил.
- ¹⁵ Так сказав Господь, Бог сил: «Іди та ввійди до того урядовця, до Шевни, старшого в палаті!
- ¹⁶ Що тут, мовляв, у тебе, хто тут у тебе, чого ти собі витісуєш тут гробовище? Чого тешеш собі на високім місці гробовище, вирубуєш у скелі собі житло?
- ¹⁷ Ось Господь жбурне тебе, чоловіче, одним махом, міцно тебе схопить.
- ¹⁸ І тебе геть змотає й покотить, немов м'яч по землі розлогій. Там ти умреш, туди підуть і твої славні колісничі, о ганьбо дому твого володаря!
- ¹⁹ Я прожену тебе з твого уряду й вирву тебе з твого місця.
- ²⁰ І того ж дня покличу слугу мого Еліякіма, сина Хілкії,
- ²¹ і надягну на нього твою одіж і поясом твоїм я його підпережу; я передам твою владу в його руки, і він буде батьком єрусалимським мешканцям і домові Юди.
- ²² Я вкладу йому на плечі ключ Давидового дому; як він відчинить, ніхто не зачинить; як він зачинить, ніхто не відчинить.
- ²³ Заб'ю його, немов кілок у твердім місці, і буде він престолом слави домові батька свого.
- ²⁴ На ньому висітиме вся слава дому його батька, внуків і потомків, увесь малий посуд від тарілок до жбанів.
- ²⁵ Того дня, - слово Господа сил, -кілок забитий у тверде місце похитнеться, зламається й упаде, а весь тягар, що був на ньому, пропаде», -бо так говорить Господь.

РОЗДІЛ: 23

Пророче слово про Тир: - Ридайте, кораблі таршішські, бо зруйновано вашу пристань! Вони довідались про це, коли прибули з Кіттім-країни.

- ² Замовкніть, мешканці узбережжя, купці сидонські, що по морях носились,
- ³ по великих водах! Зерно шіхорське, врожай Нілу, був їхнім багатством, яке вони

народам продавали.

⁴ Стидайся, Сидоне, бо ось що каже море: «Я не страждало, я не родило, я не плекало хлопців і не вирощувало дівчат!»

⁵ Як ця чутка долине до єгиптян, вони задрижать, довідавшись про долю Тиру.

⁶ Тікайте у Таршіш, ридайте, мешканці узбережжя!

⁷ Чи це ж те ваше веселе місто, що його початок сягає у дні днедавні, що його ноги носили далеко, щоб там жити?

⁸ І хто ж то призначив так проти увінчаного Тиру, купці якого були князями, а крамарі - вельможами на землі?

⁹ Призначив так Господь сил, щоб принизити гординю всього того, що блищить, щоб упокорити всіх вельможних на землі.

¹⁰ Пройди твій край, неначе Ніл, дочко таршішська! Пояса немає більше.

¹¹ Він простягнув свою руку над морем, стряс царствами. Господь дав наказ Ханаанові знести свої твердині.

¹² Він сказав: «Не будеш більш веселитись, ти, осоромлена дівице, дочко сидонська! Вставай, переселись у Кіттім! Та й там не матимеш спокою.

¹³ Ось Кіттім-країна! Він її видав на поталу звірям у пустині; піднесли башти, зруйнували палати, перемінили їх в руїну.

¹⁴ Ридайте, кораблі таршішські, бо зруйновано вашу пристань!»

¹⁵ І буде того дня: про Тир забудуть на сімдесят років, скільки живе звичайно один цар. А при кінці сімдесяти років станеться з Тиром так, як співають про блудницю:

¹⁶ «Візьми гарфу, кружляй по місті, ти, покинута блуднице! Грай гарно, співай багато, щоб тебе пригадали!»

¹⁷ А як упливе сімдесят років, Господь навідається до Тиру, що знов почне приймати блудничу нагороду та блудити з усіма царствами світу, що на поверхні землі.

¹⁸ Але його здобуток і блуднича нагорода будуть присвячені Господеві; не будуть їх складати, ані ховати їх до скарбу. Тим, що живуть перед обличчям Господнім, піде його здобуток, щоб мали вони подостатком їсти й могли пишно вдягатись.

РОЗДІЛ: 24

Ось Господь пустошить землю і руйнує; він перевертає її поверхню і розсіває її мешканців.

² Така ж доля стріне: так народ, як і священника, так слугу, як і його пана; так слугиню, як і її паню; так того, хто купує, як і того, хто продає; так боржника, як і позикодавця; так лихваря, як і того, що віддає лихву.

³ Земля спустошена до решти, пограбована до останку, бо Господь вирік це слово.

⁴ Земля сумує, зникає; марніє, зникає всесвіт; небо й земля марніють.

⁵ Земля під своїми мешканцями споганіла, бо вони переступили закон, порушили устав, зламали завіт відвічний.

⁶ Тому прокляття пожирає землю, і мешканці її несуть за те кару; тому мешканці землі гинуть, людей залилось мало.

⁷ Вино сумує, лоза в'яне, зідхає кожне серце, перед тим веселе.

⁸ Затих гук веселий бубнів, замовкли радісні оклики, припинився святковий брязкіт гусел.

⁹ Не п'ють більше вина під співи; хмільні напої згірчилися п'яницям.

- ¹⁰ Зруйновано місто хаосу, вхід до всіх домів зачинений.
- ¹¹ Плачуть по вулицях - вина не стало; зникли зовсім веселощі, прогнано з землі радощі.
- ¹² У місті лишилося спустошення; брама розбита, в руїнах.
- ¹³ І на землі поміж народами буде те саме, що буває, коли оливки оббивають або коли збирають останні грона, як винозбір закінчиться.
- ¹⁴ Вони підносять голос, вітають криками Господню велич, радо гукають з моря:
- ¹⁵ «О, прославляйте Господа в країнах світлих, по островах морських - ім'я Господа, Бога Ізраїля!»
- ¹⁶ З краю землі чуємо пісні: «Слава праведному!» Я ж промовив: «Лишенько мені! Лишенько мені! Ой леле! Зрадники зраджують, зрадники зраджують зрадливо!
- ¹⁷ Страх, яма й пастка на тебе, що заселяєш землю!»
- ¹⁸ Хто втече від крику - страху, той упаде в яму; хто ж вилізе з ями, у пастку впіймається. Бо відчинилися вгорі загати й основи землі стряслися.
- ¹⁹ Земля розіб'ється на кавалки, земля розколеться на частини, земля здригнеться вельми.
- ²⁰ Земля хитатиметься, немов п'яний, гойдатиметься, мов халупа. І затяжє її гріх над нею; вона впаде й не підведеться більше.
- ²¹ І покарає Господь того дня високе військо вгорі та царів земних доли.
- ²² І їх зберуть до купи і зв'язаних кинуть у яму і замкнуть у темниці і по довгім часі покарають.
- ²³ Почервоніє місяць, засоромиться сонце, бо Господь сил буде царювати на горі Сіоні і в Єрусалимі, і перед його старшими засяє його слава.

РОЗДІЛ: 25

- О** Господи, ти єси Бог мій! Я буду тебе возносити, буду хвалити твоє ім'я, бо ти вчинив предивні речі, задуми днедавні, вірні, певні.
- ² Ти обернув місто в купу каміння, місто-твердиню в руїну; і замок нечестивих перестав бути містом: не відбудується повіки.
- ³ Тим прославлятимуть тебе народи сильні, міста людей потужних будуть тебе боятись.
- ⁴ Бо ти був бідному кріпостю, кріпостю бідному в скруті, сховком від бурі, тінню від спеки; бо лють гнобителів, немов узимку буря.
- ⁵ Як спеку на засохлу землю, втихомириш ти гомін гордих; як спеку тінню хмари, принизиш пісню лютих.
- ⁶ Господь сил учинить на оцій горі бенкет для всіх народів, бенкет, де буде ситне м'ясо, бенкет, де буде добре вино, ситне м'ясо шпиковисте, добре вино, проціджене й чисте.
- ⁷ Він знищить на оцій горі заслону, що запинає всі народи, і покривало, що вкриває всі народи.
- ⁸ Він знищить смерть навіки. І повтирає Господь з усіх облич сльози і зніме ганьбу з свого люду по всім світі, бо Господь сказав так.
- ⁹ Того дня скажуть: «Ось він, наш Бог! На нього ми надіялися, і він нас спас. Ось він Господь! На нього ми надіялися. Радуймося і веселімося його спасінням!»
- ¹⁰ Бо рука Господня на цій горі спочине; Моав буде розтоптаний на своїм місці, як

топчеться солома в ямі для гною.

11 Коли він там простягне свої руки, немов плавак, щоб плисти, Господь принизить його гордість, хоч як би він руками силувався.

12 Високу кріпость твоїх мурів він повалить, зруйнує, розкине по землі в порошок.

РОЗДІЛ: 26

1 того дня в землі Юдейській буде співатися ця пісня: «Є у нас міцне місто; мурі й вали він нам дав, щоб нас захищати.

2 Відчиніть ворота! Нехай увійде народ праведний, що любить правду,

3 що твердий духом, зберігає глибокий мир і на тебе вповає!

4 На Господа покладайтесь повіки, бо Господь - скеля вічна,

5 бо він принизив тих, що жили на узвишшях, - високе місто; скинув його, скинув його на землю, жбурнув у порошок:

6 ноги вбогих, стопи нужденних його топчуть.

7 Дорога праведного проста. Ти, справедливий, вирівнюєш путь праведному.

8 На стежці присудів твоїх ми, Господи, тебе чекали; до твого імени, до споминання тебе змагає душа наша.

9 Душа моя вночі тебе прагне, мій дух шукає тебе ревно, бо коли присуди твої сходять на землю, мешканці світу справедливості вчаться.

10 Як змилюватися над грішним, він правоти не навчиться; в країні правди чинить кривду і не вважає на Господню велич.

11 Твоя рука, о Господи, піднята, та вони її не бачать. Нехай же, засоромлені, побачать твою ревність супроти народу твого! Вогонь, призначений для твоїх ворогів, пожере їх!

12 О Господи! Ти нам мир даруєш, бож усі діла наші - ти їх чинив нам.

13 Господи, Боже наш! Інші владики - не ти! Над нами панували, та ми лише тебе - ім'я твоє - шануєм.

14 Мертві не оживуть уже більше, тіні вже більш не встануть, бо ти їх покарав і знищив, їхню пам'ять знищив цілковито.

15 Колись намножив єси люд, Господи, намножив, прославився, поширив усі границі краю.

16 О Господи, у скруті ми тебе шукали, від гніту ми кричали, бо твоя кара на нас упала.

17 Немов вагітна, коли настане час родити, в'ється, кричить у болях -отак були й ми перед тобою.

18 І ми були зачали, були в муках, але родили хібащо вітер. Ми не дали землі спасіння, і не народжуються більше мешканці на світі.

19 Та твої мерці оживуть, їхні трупи встануть. Просніться, веселіться, ви, що лежите в поросі, бо роса в тебе - роса світла, і земля поверне назад тіні!

20 Іди, народе мій, увійди у свої кімнати й замкни за собою двері, сховайся на часинку, поки гнів не перейде!

21 Бо ось Господь виходить із свого місця карати мешканців землі за їхню провину. І земля видасть кров, що ввіссала в себе, і не таїтиме більше своїх убитих.»

РОЗДІЛ: 27

Того дня Господь скарає своїм мечем, твердим, великим і потужним, Левіятана, швидкого змія, Левіятана, верткого змія, і вб'є потвору, що у морі.

² Того дня скажуть: «Любий виноградник - співайте про нього!»

³ «Я, Господь - його сторож. Я щохвилини його поливаю і, щоб нічого з ним не сталось, я стережу його вночі і вдень.

⁴ Я більш не маю гніву. А якщо б були в ньому будяки й тернина, то я пішов би на них боєм, спалив би їх усіх до одного.

⁵ Хібащо він буде шукати захисту в мене, схоче укласти мир зо мною, - нехай же укладе мир зо мною!»

⁶ У майбутньому Яків закоріниться - Ізраїль зацвіте й вижене бруньки, сповнить світ плодами.

⁷ Хіба Господь бив його так, як бив тих, що його били? Чи вбивав його так, як убивав тих, що його вбивали?

⁸ Він його покарав вигнанням, виселенням; він його викинув подувом своїм сильним у день східного вітру.

⁹ Ось так спокутується злочин Якова; такий буде весь плід, коли зніметься гріх із нього; він зітре все каміння жертovníків, немов вапно, на порох стерте. Ашери й стовпи на честь сонця вже не встануть більше.

¹⁰ Бо місто-кріпость запустило, стане безлюдне, покинуте, мов пустиня, житло. Там будуть пастися телята, там вони лежатимуть та обгризатимуть віття.

¹¹ А коли висохнуть гілляки, їх обламають; прийдуть жінки і їх запалять. Бо люд це нерозумний; тому й Творцеві їх не шкода: Сотворитель їх не змилюється над ними.

¹² І станеться того дня: Господь трусне колоссям від Ріки аж до єгипетського потоку, і вас, сини Ізраїля, один по одному зберуть до купи.

¹³ І того дня засурмлять у сурму велику й зберуться ті, що в Ашшур-землі були загубились, і ті, що розсіялися були в Єгипетській країні, і поклоняться Господеві на горі святих у Єрусалимі.

РОЗДІЛ: 28

Горе гордому вінцеві п'яниць ефраїмських, вином перепитих, та зів'ялій квітці їхньої пишної вроди, що на вершку багатой долини!

² Ось у Господа - сильний та потужний, неначе буря з градом, наче вихор згубний, наче повинь вод розбурханих, великих, що з силою кидає об землю.

³ Гордий вінець п'яниць ефраїмських буде потоптаний ногами;

⁴ а з квіткою зів'ялою їхньої пишної вроди, що на вершку багатой долини, станеться те, що із смоквою, первоплодом, який достиг перед літом: як тільки хто його побачить, ледве попаде в руку, він його проглине.

⁵ Того дня Господь сил стане пишним вінцем та дідемою окраси для останку свого народу,

⁶ і духом правосуддя для того, що на суді засідає, відвагою для тих, що війну назад до брами проганяють.

⁷ Та й тії від вина заточуються, хитаються від хмільних напоїв. Священик і пророк

хитаються від хмільних напоїв, вони у вині потопають; хиляться від хмільних напоїв, заточуються, коли видіння бачать, і спотикаються, коли присуди вирікають.

⁸ Тому столи скрізь повні блювотиння й посліду: нема чистого місця.

⁹ «Кого він хоче вчити знання? Кого на розум проповіддю наводити? Щойно відлучених дітей, які недавно від грудей відзвичаїлись?

¹⁰ Коли ж то він каже наказ за наказом, наказ за наказом, правило за правилом, правило за правилом, трошки сям, трошки там!»

¹¹ Як так - він лепетанням губ, чужою мовою заговорить він до народу цього,

¹² він, що до них сказав: «Ось відпочинок! Дайте знесиленому відпочити! Ось спокій!» Та вони слухати не схотіли.

¹³ Тоді буде до них слово Господнє: «Наказ за наказом, наказ за наказом, правило за правилом, правило за правилом, трошки сям, трошки там», - щоб вони на ходу горілиць упали, розбилися, заплуталися, упіймалися.

¹⁴ Слухайте ж слово Господнє, ви, глузливіці, що правите народом цим у Єрусалимі!

¹⁵ Через те, що ви кажете: «Зо смертю ми союз уклали, вчинили ми з Шеолом угоду; коли бич згубний пройде, нас не досягне, бо ми з брехні зробили собі сховок, з неправди -захист» -

¹⁶ тому так Господь Бог каже: «Ось я кладу в основу камінь на Сіоні, випробуваний камінь, наріжний, цінний, закладений міцно; хто вірує, не похитнеться.

¹⁷ За мірило я візьму правило, за висок - справедливість. Град змете сховок брехні, і захист води змиють.

¹⁸ Скасований буде союз ваш із смертю, і ваша угода з Шеолом не встоїться, і коли бич згубний пройде, він вас розшматує.

¹⁹ Раз-у-раз, як буде проходити, він вас захопить; а буде проходити він щоранку, вдень і вночі. Єдино страх навчить вас.»

²⁰ І ліжко буде занадто коротке, щоб простягнутися на ньому, і покривало занадто вузьке, щоб обгорнутись.

²¹ Бо Господь устане, як на Перацім-горі, розгнівається, як у Гівеон-долині, щоб учинити чин свій, чин дивний, і щоб зробити своє діло, діло незвичайне.

²² Тож не глузуйте! А то кайдани ваші стануть ще тугіші, бо я чув від Господа, Бога сил, вирок погибелі, призначений для всього краю.

²³ Наставте вухо і слухайте голос мій, вважайте і слухайте моє слово!

²⁴ Хіба орач для сівби завжди тільки оре, крає скиби та скородить ниву?

²⁵ Хіба, зрівнявши її добре зверху, не сіє він чорнуху або не розсіває кмин, а потім не прокладає рядочками пшеницю чи ячмінь на вибраному місці або гречку на межах?

²⁶ Він його вчить правно, Бог його як слід навчає.

²⁷ Чорнухи певно саньми не молотять, ані коліс по кминові не котять; чорнуху палицею вибивають, а кмин - києм.

²⁸ Хіба товчуть пшеницю? Ні! Її без кінця-краю не молотять; водять по ній кругом колеса з кінями, її ж не розтирають.

²⁹ І це теж від Господа сил походить: предивна його рада, велика його мудрість!

РОЗДІЛ: 29

Ой Арієле, Арієле, місто, де табором був Давид розташувався! Додайте до року рік, нехай свята йдуть своїм кругом!

2 Тоді обложу Арієла, і настане квиління та стогін. Ти будеш у мене, як Арієл.

3 Розтаборюся навколо тебе, я оточу тебе валами й здвигну окопи проти тебе.

4 Будеш принижений додолу, з-під землі будеш говорити, і з пороку тихенько буде здійматися твоє слово, твій голос буде з-під землі лунати, немов голос привида якогось, і з пороку, наче щебетання, - твоя мова.

5 Та зграя ворогів твоїх буде, як дрібний порошок; зграя гнобителів, немов полова, що летить геть. І станеться те зненацька, раптом.

6 І Господь сил громом тебе навідає і грюкотом та страшним шумом; бурею, вихорем та полум'ям вогню, що пожирає.

7 І ватага всіх народів, що воюють проти Арієла, все те, що воює проти нього та його укріплень і на нього натискає, буде, наче сон, мов нічне видиво.

8 І як голодному ввісні сниться, що він їсть, а прокинеться, - аж голод його мучить; або як спраглому сниться, що він п'є, а прокинеться, - аж його в'ялить, і в горлі в нього пересохло, так воно буде й з ордою всіх народів, що воюють проти гори Сіону.

9 Стуманійте, остовпійте! Осліпніть і будьте сліпими, ви, що п'яні, хоч не від вина, ви, що заточуєтеся, хоч і не від п'яного напою!

10 Бо Господь вилив дух задубіння, він замкнув ваші очі, він закрив вам голови.

11 Видіння про це все для вас, немов слова, що в книзі під печаттю; дають її письменному й кажуть: «Прочитай це, будь ласка», а він відказує: «Не можу, бо вона під печаттю.»

12 І дають книгу тому, що неписьменний, і кажуть: «Прочитай це, будь ласка», а той відказує: «Я ж неписьменний.»

13 І сказав Господь: «Через те, що цей народ устами тільки зближається до мене й губами тільки мене шанує, а серце своє віддалив від мене, і страх його передо мною - то лише вивчена заповідь людська,

14 тому я і далі творитиму з цим народом дивне диво й чудовину, щоб мудрість їхніх мудрих пропала й розуму не стало в їхніх розумників.»

15 Горе тим, що ховають глибоко свої задуми, щоб перед Господом їх затаїти, що чинять свої справи в темряві і говорять: «Хто нас побачить, хто визнає нас?»

16 Яке ж то безглуздя! Хіба гончаря вважатимуть за глину? Чи виріб скаже про того, який його зробив: він мене, мовляв, не зробив? Чи скаже посуд до гончаря: він, мовляв, не розуміє?

17 Хіба не трошки ще, не трошечки, і Ливан перестане бути садом, а сад не будуть вважати за ліс?

18 Того дня глухі почують слова книги, очі сліпих прозріють із темряви та пільми.

19 І бідні дедалі більше у Господі веселитимуться, і вбогі між людьми радітимуть Святим Ізраїля.

20 Бо гнобителя не стане, глузливець ізникне, пропадуть усі, що неправду берегли,

21 що засуджували ближнього словами, що наставляли судді пастку в брамі й правого неправдо набік відсували.

22 Тому так говорить Господь, що відкупив Авраама, домові Якова: «Яків не буде більше стидатися, обличчя його більш не червонітиме.

23 Бо він побачить діло рук моїх у себе, він буде святити моє ім'я; Святого Якового

будуть святити, Бога Ізраїлевого жахатись.

24 Ті, що блукають духом, - мудрости навчаться, і ті, що ремствують -розуму наберуться.»

РОЗДІЛ: 30

Ой горе дітям бунтівливим, -слово Господнє, - що плекають задуми, та й не від мене, що входять у союз, та не в моїм дусі, що гріхи на гріхи громадять,

2 що йдуть у дорогу в Єгипет, моїх уст не спитавшись, щоб шукати охорони в силі фараона, щоб захиститися в тіні Єгипту!

3 Охорона фараона вийде вам на сором, і захист у тіні Єгипту вам на ганьбу.

4 Бо князі його прибули в Цоан, посли його дійшли аж до Ханесу.

5 Та всі вони засоромляться з-за люду, що буде не на користь. Не буде їм від нього ні підмоги, ані користи, хіба тільки сором, ганьба.

6 Пророцтво про звірів у Негеві: - Через країну суму та смутку й ревучих левів, гадів та летючих зміїв вони привозять на ослячих хребтах свої багатства та на горбах верблюжих свої скарги народів, який їм допомогти не може.

7 Бо допомога Єгипту - річ марна й нікчемна. Тому я його називаю: Рагав недбалий.

8 Іди ж і напиши це перед ними на таблиці, запиши це в книгу на майбутнє, щоб було свідоцтво вічне!

9 Бо це люд бунтівливий, діти брехливі, діти, які не хочуть слухати Господнього закону,

10 що видючим кажуть: «Геть з видінням!», а пророкам: «Не пророкуйте ви нам правди, а кажіть нам лестощі, віщуйте злуду!

11 Зійдіть з дороги, зверніть із стежки, усуньте з-перед нас Святого Ізраїлевого!»

12 Тим то говорить Святий Ізраїля: «Через те, що відкидаєте це слово й покладаєтесь на хитрощі та лукавство і в них шукаєте опори,

13 буде вам цей злочин, мов щілина перед розвалом, що виявилась у високім мурі, який умить відразу розвалиться.

14 І він його розіб'є, мов гончарський посуд, який б'ють нещадно, так що серед його кавалків і черепочка не знайдеться, щоб узяти вогню з вогнища або води з копанки зачерпнути.»

15 Бо так говорить Господь Бог, Святий Ізраїля: «В навершенні й спокої ви спасетеся; у тиші та в довір'ї - ваша сила. Але ви не хотіли.

16 Ви казали: Ні! На конях ми втечемо! - тому й будете втікати. Полетимо верхи на бистрих! - тому на бистрих за вами гнатися будуть.

17 Тисяча втече на погрозу тільки одного, а на погрозу п'ятьох ви так розбіжітеся, що ваш останок буде, мов щогла на вершині гори, мов на горбі знамено.»

18 Тому Господь чекає, щоб вам учинити ласку; тому встає, щоб змилосердитись над вами. Бо Господь - Бог справедливий: щасливі всі, що надіються на нього.

19 Так, народе сіонський, що живеш в Єрусалимі, ти вже не плакатимеш більше. Він напевно змилується над тобою, коли почує твій крик; він, ледве почує, вислухає тебе.

20 Бо хоч Господь дає вам скупو хліба й мало води, та все ж таки Вчитель твій не буде ховатись, і очі твої Вчителя побачать.

21 І вуха твої почують слова позад тебе: «Ось дорога, ідіть нею!» - коли ви зійдете праворуч а чи ліворуч.

- ²² Тобі остогидне срібло, що покриває твої кумири, і золото, що одягає твоїх виливанців. Ти їх покидаєш як погань: «Геть звідси!» - до них скажеш.
- ²³ І він дасть дощ на твій посів, що ним засієш поле; і хліб, що вродить нива, буде тучний і ситний; і худоба твоя буде того дня пастися по широких пасовиськах.
- ²⁴ Воли й осли, що обробляють землю, їстимуть солону пашу, провіяну лопатою та віялкою.
- ²⁵ І на кожній горі високій і на кожному пагорбі вивищенім будуть річки та вод потоки за дня великої різні, коли падатимуть башти.
- ²⁶ І світло місяця буде, як світло сонця, а світло сонця буде всемеро ясніше, - як світло сімох днів, - того дня, коли Господь перев'яже рани свого народу та вигоїть синці, йому завдані.
- ²⁷ Ось ім'я Господнє приходить здалека, палає гнів його, і тяжка його хмара. Уста в нього сповнені обурення, язик його, немов вогонь палючий.
- ²⁸ Подих його, немов потік розлитий, що сягає шиї, щоб просіяти народи через сито згуби і щоб на щелепи поган накласти гнзду блуду.
- ²⁹ І ваша пісня залунає, як у ночі, коли святкують свято, і радість серця вашого буде, як радість того, хто під сопілку йде на Господню гору, до Скелі Ізраїля.
- ³⁰ І Господь дасть почути голос свій величний і явить свою грізну руку в палкому гніві й у полум'ї вогню, що пожирає, в бурі, у зливі і в кам'янім граді.
- ³¹ Бо від голосу Господнього Ашшур стрепенеться; він його києм поб'є.
- ³² Кожен удар караючою палицею, що Господь на нього спустить, буде під звуки гарф і бубнів, і він на них піде війною.
- ³³ Бо вже давно Тофет готовий, призначений він і цареві: яма глибока й широка, вогню і дров у ній багато. Подув Господній її підпалить, наче сірчаний потік.

РОЗДІЛ: 31

Горе тим, що йдуть по допомогу в Єгипет, що покладаються на коней, що надіються на колісниці, бо їх, мовляв, багато, та на кінноту, бо вона, мовляв, вельми сильна, а на Святого Ізраїлевого не зважають, Господа не шукають!

- ² Та він же мудрий; він нашле лихо, і слів своїх він не відкличе; він устане на дім безбожних і проти допомоги злочинців.
- ³ Таж єгиптяни - люди, а не Бог, і коні їхні - тіло, а не дух. І як Господь простягне руку свою, то й помічник спіткнеться, і той, кому допомагав він, повалиться, і всі вони загинуть разом.
- ⁴ Бо так сказав Господь до мене: «Як реве лев або левеня над здобиччю своєю, і хоча б ціла юрба пастухів зібралася проти нього, крику їхнього не боїться, галасу їхнього не страхається, так Господь сил зійде воювати на гору Сіон і на його пагорб.
- ⁵ Як птахи, що літають, розпростерши крила, так Господь сил захистить Єрусалим; захистить, визволить, пощадить і врятує.
- ⁶ Верніться, о сини Ізраїля, до того, проти кого ви так дуже збунтувалися!
- ⁷ Бо того дня кожен відкине свої срібні кумири й свої золоті кумири, що ваші руки вам самим на гріх зробили.
- ⁸ Ашшур упаде не від меча чоловіка, і пожере його не меч людини: він буде від меча

втікати, юнаки його рабами стануть.

⁹ Його скала втече від страху, князі його кинуть знамено», - слово Господнє, що на Сіоні має свій вогонь, і свою піч у Єрусалимі.

РОЗДІЛ: 32

Справедливістю цар буде царювати, і князі будуть царювати правом.

² Кожний із них буде, немов сховок від вітру і немов захист у негоду немов потоки вод у сухій країні, мов тінь високої скали в землі безводній.

³ Очі видющих не будуть заплющуватись, і вуха слухаючих будуть уважати.

⁴ І серце легковажних науку зрозуміє, язик заїкуватих заговорить ясно й швидко.

⁵ Безглуздного не будуть більше звати благородним, а про лукавого не скажуть, мовляв, він чесний.

⁶ Бо дурний про дурниці говорить, і серце його думає про лихо, щоб чинити беззаконства, щоб проти Господа лише неправдиво говорити, щоб видирати в голодного хліб з рота, спраглого напою позбавляти.

⁷ Підступи хитрого нечесні; він усе про хитрощі міркує, щоб погубити бідного брехливим словом і вбогого, що захищає своє право.

⁸ А чесний думає про чесне, твердо стоїть при тім, що праве.

⁹ Жінки безжурні, встаньте, слухайте голос мій! О дочки самопевні, нахиліть вухо до мого слова!

¹⁰ По році й по кількох днях тремтітимете, ви, самопевні! Бо вже не буде винозборів і жнив більш не буде.

¹¹ Здвигніться, ви, безжурні! Трясіться, ви, самопевні! Скиньте одіж з себе, роздягніться, підпережіть вереттям крижі,

¹² б'ючи себе в груди за пишні ниви, за лозу плодючу,

¹³ за мого люду поле, де ростуть будяки з глодами, за всі доми щасливі та за веселе місто!

¹⁴ Бо покинуть палац, ущухне в місті галас; Офел і Бахан стануть печерами навіки, радістю диких ослів, пасовиськом стад,

¹⁵ поки не виллється на нас дух з вишніх; тоді пустиня обернеться в сад, а сад за ліс будуть уважати.

¹⁶ Тоді в пустині буде жити право, а в саду родючим перебувати справедливість.

¹⁷ І ділом справедливости мир буде, а плодом справедливости - спокій та безпека довічна.

¹⁸ Народ мій житиме в оселі миру, в житлах безпечних і в осідках спокійних.

¹⁹ Зрубають ліс, і місто буде вельми принижене.

²⁰ Щасливі ви, що сієте біля всіх вод і випускаєте вола й осла на волю!

РОЗДІЛ: 33

Горе тобі, спустошнику, якого не спустошено! Зраднику, з яким по-зрадницькому не повелися! Коли скінчиш спустошити, то й тебе спустошать, і коли втомишся зраджувати, то й тебе зраджувати будуть.

² Господи, помилуй нас! Ми на тебе уповаємо. Будь нам раменом щоранку, нашим

рятунком у час скрути!

³ Коли твій голос грізно лунає, народи втікають; коли встаєш, погани йдуть урозтіч.

⁴ І збирають вашу здобич, як сарана збирає; кидаються, як гусінь, на неї.

⁵ Вознесений Господь, бо він живе високо; він сповнює Сіон справедливістю та правом.

⁶ Часів твоїх безпечність буде багатством, що спасає; мудрість, знання й страх Господній буде його скарбом.

⁷ Ось мужні їхні кричать назовні, а послы миру гірко плачуть.

⁸ Дороги опустіли, немає подорожніх. Він зламав умову, зневажив свідків; люди - ніщо у нього.

⁹ Земля сумує, мліє; Ливан, засоромлений, в'яне; Шарон став, як пустиня; Башан, Кармель гублять листя.

¹⁰ Тепер я встану, каже Господь; тепер я піднімусь, тепер я підведусь угору.

¹¹ Завагітніли ви сіном - породите соломую; мій подих то вогонь, що пожере вас.

¹² Народи будуть, як вално горюче, немов кущі тернові порубані, що їх на вогні палять.

¹³ Слухайте ви, далекі, що я чиню, і ви, близькі, спізнайте мою силу!

¹⁴ Злякалися грішники на Сіоні, страх огорнув безбожних. Хто з нас буде спроможний жити коло вогню, що пожирає? Хто з нас буде спроможний жити біля полум'я вічного?

¹⁵ Той, хто по правді ходить і говорить прямодушно; хто цурається наживи із здирства; хто й руками не торкається підкупу; хто вуха затикає на слова криваві; хто заплющує очі, щоб не дивитися на лихо, -

¹⁶ він на вишинах буде жити; скелі укріплені будуть його захистом; хліба йому настанеться, води в нього не забракне.

¹⁷ Царя в його красі побачать твої очі; узрять розлогу землю.

¹⁸ Серце твоє про жах згадає: де той, мовляв, що рахував? Де той, що важив? Де той, що лічив башти?

¹⁹ Ти не побачиш більше зухвалого люду, люду глухої мови, що її годі зрозуміти, з язиком лепетливим, незбагненим.

²⁰ Глянь на Сіон, місто наших святих! Очі твої побачать Єрусалим, житло мирне, намет непорушний; кілки його не будуть вирвані повіки, ніяка з його поворозок не порветься.

²¹ Бо там Господь для нас величний, - замість рік, струмків широких, де не ввійде ніякий весловий човен, ані пишний корабель не пройде.

²² Бо Господь - суддя наш; Господь - наш законодавець; Господь - цар наш; він спасе нас.

²³ Линви твої послабли, щогол не тримають більше, не розпинають стягу. Тоді настане велике паювання лупу; навіть кульгаві будуть грабувати.

²⁴ Ніякий мешканець не скаже: я - хворий. І людям, що живуть там відпустяться їхні гріхи.

РОЗДІЛ: 34

Приступіть, народи, слухайте й уважайте, люди! Нехай чує земля і все, що її сповнює, вселенна й усе, що вона родить!

² Бо гнів Господній проти всіх народів, і його обурення проти всього їхнього війська. Він їх призначив на цілковиту загладу; він на порубання їх видав.

³ Убитих їхніх будуть на вулицю кидати; і сморід їхніх трупів здійметься вгору; гори розмокнуть від їхньої крові.

⁴ Зітліє все небесне військо, небо звинеться, мов сувій, і все його військо упаде, як спадає лист із лози та неспіла смоква падає із смоківниці.

⁵ Бо мій меч упився на небі; ось він спускається на Едом і на народ, що я призначив на погибель, на засуд.

⁶ Господній меч сповнився кров'ю; він стучнів від жиру, від крові ягнят і козлів, від ясиру з нирок баранів, бо Бог у Боцрі справляє жертву, велике стинання в Едом-краю.

⁷ І буйволи зійдуть з ними, й бики з бугаями, їхній край уп'ється кров'ю, їхній порох від ситі стучніє.

⁸ Бо це день Господньої відплати, рік воздання для оборонця Сіону.

⁹ Потоки його візьмуться смолою, а порох його - сіркою; земля його стане горючою живицею.

¹⁰ Вночі і вдень не буде погасати; вічно буде здійматися дим з неї. Пустинею від роду і в рід лежатиме по віки вічні; ніхто не буде через неї проходити.

¹¹ Пелікан з їжаком заволодіють нею, і пугач з вороном там оселяться. Господь простягне по ній шнур спустошення і вагу ворожнечі.

¹² І знатних на ній більше не буде; царів там більше не будуть вибирати, і всі князі її знищені будуть.

¹³ В її палатах виженеться тернина; кропива й будяки в її твердинях; сама вона стане леговищем шакалів, оселею для струсів.

¹⁴ Дикі коти та гієни будуть зустрічатися, волохачі один з одним перекликатимуться. Нічна мара там буде спочивати і знайде собі спокій.

¹⁵ Там гад гніздитиметься і нестиметься, висиджуватиме яйця і виводитиме гадючат. Там яструби будуть збиратись, кожен із самицею своєю.

¹⁶ Шукайте в Господній книзі й читайте! Нічого з усього цього там не бракує, бо це уста його повеліли, і дух його зібрав їх.

¹⁷ Сам він кидав їм жереб, його рука те поділила їм під міру. Вони повіки будуть нею володіти і з роду в рід будуть на ній жити.

РОЗДІЛ: 35

Пустиня і суха земля хай веселиться, нехай радіє степ і процвітає нарцизом!

² Хай квітом процвітає і веселиться, нехай радіє радістю і ликує! Слава Ливану йому буде дана, пишність Кармелю та Шарону. Вони узрять славу Господню, сяйво Бога нашого.

³ Зміцніть зомлілі руки, скріпіть хисткі коліна!

⁴ Скажіть тим, у кого серце полохливе: «Будьте мужні, не бійтесь! Ось Бог ваш! Помста надходить, відплата Божа: він прийде й спасе нас.»

⁵ Тоді прозрять у сліпих очі, й у глухих вуха відтуляться.

- ⁶ Тоді кульгавий, мов олень, підскочить; язик німого піснею озветься, бо в пустині ринуть води і в степу потоки.
- ⁷ І вигоріла земля стане ставом, джерелами води - край спраглий. Барлоги, де вилежувалися шакали, стануть гущавиною з комишу та очерету.
- ⁸ І буде там дорога чиста; дорогу ту назвуть святою: не пройде нею ні один нечистий; вона лиш їм буде служити; навіть і недоумілі на ній не заблудять.
- ⁹ Не буде більш там лева, та й звір ніякий хижий не ступить на неї; викуплені будуть там ходити.
- ¹⁰ Визволені Господом повернуться нею і прийдуть на Сіон з веселим співом; і вічна радість буде в них над головою. Веселощі й радощі будуть з ними, а смуток і зідхання зникне.

РОЗДІЛ: 36

Чотирнадцятого року царювання Єзекії асирійський цар Санхериб вирушив на всі укріплені міста Юдеї й здобув їх.

² З Лахішу цар асирійський послав у Єрусалим до царя Єзекії равшака з потужним військом, що отаборився коло водогону з верхнього ставу, на шляху, що йде через поле шаповала.

³ Вийшли до нього Еліяким, син Хілкії, що доглядав палац, Шевна, секретар, та Йоах, син Асафа, генеральний писар.

⁴ І каже до них равшак: «Скажіть Єзекії: - Так говорить великий цар, цар асирійський: Що то за певність, на яку ти так покладаєшся?

⁵ Гадаєш, що самі порожні слова важать на війні стільки, як розумна рада й сила? На кого, отже, покладаєшся, що збунтувався єси проти мене?

⁶ Ось ти покладаєшся на опору, на оту зламану тростину, на Єгипет, що тому, хто обіпреться на нього, пройде крізь руку та її проколе. Такий фараон, цар єгипетський, для всіх, що покладаються на нього.

⁷ Коли ж ти мені скажеш: Ми покладаємось на Господа, Бога нашого, - то чи ж це не той самий, що йому Єзекія позносив узвишся й жертовники, повелівши Юді та Єрусалимові: Перед оцим жертовником, мовляв, маєте поклонятися!

⁸ Бийся, отже, об заклад, як ласка, з моїм паном, царем асирійським: я дам тобі 2000 коней! Тільки ж чи здобудешся на стількох їздців до них?

⁹ Як, отже, ти примусиш відступити хоча б одного з найменших рабів мого володаря? Але ти покладаєшся на Єгипет заради його колісниць та його комонних.

¹⁰ Хіба ж оце я тепер без Господньої волі вирушив проти цієї землі, щоб її спустошити? Господь сказав мені: Рушай проти цієї землі та зруйнууй її!»

¹¹ Тоді Еліяким, Шевна та Йоах сказали равшакові: «Говори, будь ласка, з твоїми слугами по-арамійському, бо ми розуміємо! Не говори з нами по-юдейському в слух людей, що на мурі!»

¹² Равшак же відказав: «Хіба мій володар послав мене до твого владика та до тебе, щоб ці слова сказати? Невже ж він не послав мене до людей, що сидять на мурі, щоб укупі з вами їли власний послід і власну сечу з вами пили?»

¹³ Тут виступив равшак і закричав на все горло по-юдейському: «Слухайте слова великого царя, царя асирійського!

¹⁴ Так говорить цар: - Нехай Єзекія вас не зводить, бо він вас не зможе врятувати!

- 15** І нехай Єзекія вас не підбиває надією на Господа, кажучи: Господь напевно нас вирятуює: не буде це місто видане на поталу цареві асирійському!
- 16** Не слухайте Єзекії! Так бо говорить цар асирійський: - Учиніть зо мною мир і вийдіть до мене! Кожен з вас їстиме зо свого винограду й зо своєї смоківниці та питиме воду з своєї копанки,
- 17** аж поки я прийду і візьму вас у землю таку, як ваша, в землю пшениці та вина, землю хліба й виноградників.
- 18** Нехай же вас не баламутить Єзекія, кажучи: Господь вирятуює нас! Хіба ж боги народів урятували кожен свою землю з руки царя асирійського?
- 19** Де боги Хамату та Арфаду? Де боги Сефарваїму? Хіба вони вирятували Самарію з моєї руки?
- 20** Котрий з-поміж усіх богів цих земель вирятував свою землю з моєї руки, - то щоб Господь ото мав спасти Єрусалим з моєї руки?»
- 21** Мовчали ті й не відповідали йому ані слова, бо такий був наказ царський: «Не відповідайте йому!»
- 22** І прийшли Еліяким, син Хілкії, що доглядав палац, Шевна, секретар, та Йоах, син Асафа, генеральний писар, у роздертих одежах до Єзекії та й оповіли йому слова равшака.

РОЗДІЛ: 37

Коли почув про те цар Єзекія, роздер на собі шати, покритися вереттям і пішов у дім Господній.

- 2** Еліякіма ж, що доглядав палац, та Шевну, секретаря, вкупі зо старшими священиками, покритими вереттям, послав до пророка Ісаї, сина Амоса.
- 3** І ті промовили до нього: «Так говорить Єзекія: - Цей день -день смутку, кари і наруги. Дитятка бо дійшли до самого краю материнської утроби, але нема снаги вродити.
- 4** Якби ж то Господь, твій Бог, почув слова равшака, що його послав володар його, цар асирійський, зневажати живого Бога, і якби ж то Господь, твій Бог, покарав за слова, що чув! Тож вознеси молитву за тих, що ще zostалися!»
- 5** І як слуги царя Єзекії прийшли до Ісаї,
- 6** сказав їм Ісаї: «Промовте до вашого пана: Так говорить Господь: Не бійся слів, що чув єси, що ними зневажили мене раби царя асирійського!
- 7** Ось я нашлю на нього дух, і він почує певну вістку й повернеться у свою землю, і я уб'ю його мечем у його ж землі.»
- 8** Повернувся равшак і знайшов царя асирійського, що воював проти Лівни, він бо був почув, що цар відступив від Лахішу.
- 9** Як же цей почув про Тірхаку, царя етіопського, і йому сказали: «Ось він вирушив, щоб ударити на тебе» - послав удруге послів до Єзекії сказати:
- 10** «Ви промовите так до Єзекії, царя юдейського: - Нехай тебе не ошукує Бог твій, що на нього покладаєшся, кажучи: Єрусалим не буде виданий цареві асирійському у руки!
- 11** Ти чував єси сам, що царі асирійські зробили з землями, як вони їх чисто зруйнували. А ти б то врятувався?
- 12** Хіба ж боги народів, яких мої батьки зруйнували, вирятували їх, як от: Гозан, Харан

та Рецеф, і синів Едену, що в Телассарі?

13 Де цар Хамату, цар Араду і цар міста Сефарваїма, Ени та Івви?»

14 Узяв Єзекія письмо з рук послів, прочитав його й пішов у храм Господній та й розгорнув його перед Господом.

15 І молився Єзекія до Господа, кажучи:

16 «Господи сил, Боже Ізраїля, що возсїдаєш на херувимах! Ти єси Бог, ти один над усіма царствами земними. Ти сотворив небо й землю.

17 Прихили, Господи, вухо твоє і вислухай! Відкрий, Господи, очі твої і поглянь! Почуй усі слова Санхериба, що він послав на зневагу живого Бога!

18 Воно бо й справді, Господи, царі асирійські спустошили всі народи та їхні землі

19 ще й кинули у вогонь їхніх богів. Та то й не боги, а діло рук людських, дерево й камінь; тому вони їх і знищили.

20 Тепер же, Господи, Боже наш, визволь нас із його руки, щоб усі царства землі зрозуміли, що, ти єси Господь, ти єдиний!»

21 Тоді Ісая, син Амоса, послав до Єзекії сказати: «Так говорить Господь, Бог Ізраїля: - Тоді, як ти молився до мене супроти Санхериба, царя асирійського,

22 ось слово, що про нього виповів Господь: Гордує тобою, глузує з тебе дівиця, дочка Сіону; хитає головою позад тебе дочка Єрусалиму.

23 Кого ти поругав, зневажив, на кого підняв голос і глянув гордими очима? На Святого Ізраїлевого!

24 Через твоїх рабів ти зневажив Господа. Ти сказав: - Безліччю моїх колісниць я на вершину гір знявся, на найкрутішу кряж Ливану. Я порубав його найвищі кедри, його найдобірніші кипариси. Я досягнув крайньої його верховини, найгустішого його саду.

25 Копав і пив я чужі води, я висушив стопами моїх ніг усі ріки Єгипту.

26 Чи ти ж не чув, що я зробив це здавна? За днів днедавніх я постановив це, а тепер здійснюю. Тому й зруйновано укріплені міста в купи румовищ.

27 Їхні мешканці безсилі, злякалися, засоромились і стали, мов трава на полі, немов зелене билля, мов зелень на дахах та луках, коли потягне східний вітер.

28 Чи ти встаєш, чи ти сідаєш, чи входиш, чи виходиш, я знаю,

29 що ти проти мене буяєш і твоє зухвальство дійшло до мого слуху; тож кільце тобі моє заправляю у ніздрі, мою гнuzдечку в рот твій, і заверну тебе тим шляхом, яким ти прибув.

30 А ось тобі й знак: цього року ви їстимете зерно, що впаде на землю, другого року - що само вродить, а третього сїйте й жніть та садїть виноградники й споживайте їхній плід!

31 Останок дому Юди, що спасеться, пустить знову вниз коріння й принесе вгорі плід,

32 бо з Єрусалиму вийде останок та з гори Сіону ті, що спасуться. Ревність Господа сил це вчинить.

33 Тож так говорить Господь про царя асирійського: - Він не ввійде в це місто й стріли туди не пустить, не стане перед ним із щитом, ані не насипле проти нього валу.

34 Тим самим шляхом, що прийшов, назад повернеться, а в місто це не ввійде, - слово Господнє.

35 Я боронитиму це місто, я його врятую заради мене й заради Давида, мого слуги.»

36 Тієї ж ночі вийшов ангел Господній та й убив в асирійському таборі 185 000 чоловік. І як повставали вранці, аж ось самі мертві тіла.

37 Зняв Санхериб, цар асирійський, табір та й відступив і, повернувшись, перебував у

Ніневії.

38 Одного разу, як він поклонявся у храмі Нісроха своєму богові, вбили його мечем його сини, Адрамелех і Сарецер, та й уткли в Арарат-край. І син його Асархаддон став царем замість нього.

РОЗДІЛ: 38

У ті дні занедужав Єзекія смертельно. І прийшов до нього пророк Ісая, син Амоса, і сказав до нього: «Так говорить Господь: Упорядкуй твій дім, бо вмиреш, не будеш жити.»

2 Тоді Єзекія обернувся лицем до стіни й почав молитися до Господа

3 і промовляти: «Ой Господи, згадай, будь ласка, що я ходив перед тобою вірно й щирим серцем і чинив те, що тобі доподобило!» Та й заплакав Єзекія у голос.

4 І ось прийшло до Ісаї таке слово Господнє:

5 «Піди й промов до Єзекії: Так говорить Господь, Бог твого батька Давида: - Почув я твою молитву, побачив твої сльози і ось додам тобі віку п'ятнадцять років

6 і визволю тебе й це місто з руки царя асирійського: я боронитиму це місто.

7 Ось тобі й знак від Господа, що справдить Господь слово, яке сказав:

8 Я заверну тінь соняшного годинника, що спустилася додолу на соняшнім годиннику Ахаза, назад на десять ступнів.» І повернулося сонце на десять ступнів, що їх уже було пройшло.

9 Пісня Єзекії, царя юдейського коли був занедужав, а потім видужав зо своєї недуги:

10 «Я сказав: Опівдні днів моїх відійду до Шеолу брам, позбавлений останку моїх літ.

11 Я сказав: Я не побачу більше Господа, Господа на землі живучих, я не узрю вже більш нікого з-поміж тих, що живуть на світі.

12 Мою хатину знесено, далеко забрано від мене, немов намет пастуший. Немов той ткач, життя моє згортаю: він відтинає мене від основи. Від дня до ночі ти мене викінчуєш.

13 Я кричу аж до ранку. Наче лев, він трощить усі мої кості. Від дня до ночі ти мене покидаєш.

14 Наче ластівка чи журавель, скиглю я; я стогну, немов голуб. Очі мої втомились, глядівши вгору. Господи, пригноблено мене, ручись за мене!

15 Що мені казати? То він мені сказав, і сам же він зробив те. Хвалитиму тебе весь вік мій за біль душі моєї.

16 Господи, так живуть люди. У ньому ж і життя мого духу. Ти мене оздоровиш, ти мене оживиш.

17 Ось за мій мир я мав гіркість, гіркоту. Ти зберіг мою душу від погИБельної ями, бо ти закинув усі гріхи мої позад себе.

18 Шеол тебе не хвалить, та й смерть тебе не прославляє. Ті, що зійшли в яму, не можуть уже надіятись на твою вірність.

19 Живий, живий, той тебе прославляє, як оце я сьогодні. Батько оповідає дітям про твою вірність.

20 Господь готовий мене врятувати. Тому ми будемо на струнах грати до всі дні життя нашого в домі Господнім.»

²¹ І сказав Ісая: «Хай принесуть печиво із смоков і прикладуть до нариву, й він видужає!»

²² І спитав Єзекія: «Який знак, що я знову зйду у храм Господній?»

РОЗДІЛ: 39

Того часу Меродах-Баладан, син Баладана, цар вавилонський, послав письмо та подарунок Єзекії, бо зачув був, що він був хворий, та видужав.

² Зрадів Єзекія і показав послам свою скарбницю, срібло та золото, і пахощі й дорогу мазь, і збройну комору, та й усе, що було в його скарбницях. Не було нічого, чого б не показав їм Єзекія у своїм палаці та в усім своїм володінні.

³ Тоді прийшов пророк Ісая до царя Єзекії та спитав його: «Що говорили ці люди й звідки вони прийшли до тебе?» Єзекія відповів: «З далекої землі вони прийшли до мене, з Вавилону.»

⁴ І спитав Ісая: «Що бачили вони у твоїм палаці?» І каже Єзекія: «Бачили все, що є в моїх палатах. Нема нічого у моїх скарбницях, чого б я не показав їм.»

⁵ Тоді Ісая сказав до Єзекії: «Слухай же слова Господа сил:

⁶ Оце надійдуть дні, коли все, що є в твоїх палацах та що зібрали батьки твої по цей день, буде забране у Вавилон. Нічого не зостанеться, - слово Господнє.

⁷ І твоїх синів, що вийшли з тебе, що їх ти породив, візьмуть, і вони стануть скопцями в палаці царя вавилонського.»

⁸ І сказав Єзекія до Ісаї: «Добре слово Господнє, що ти сказав.» Коли б лиш, думав собі, мир та безпека були за мого життя!

РОЗДІЛ: 40

Утіште, утіште народ мій, каже ваш Бог.

² Промовляйте Єрусалимові до серця й вістуйте йому, що скінчилась його служба, спокутувано його несправедливість, бо він прийняв з руки Господньої удвоє за всі його злочини!

³ Голос чути: - Стеліть Господові дорогу у пустині, рівняйте в степу шлях нашому Богові!

⁴ Нехай кожна долина заповниться, кожна гора й пагорб нехай знизиться! Нехай провалля стануть рівниною, а прикрі кручі - низиною!

⁵ Тоді слава Господня з'явиться, і всі творіння узрять її разом, бо так прорекли уста Господні.

⁶ Голос велить: - Вісти! - Я ж сказав: - Що вістити? - Всяке тіло -трава, і вся його краса - мов квітка в полі.

⁷ Висхне трава, зів'яне квітка, як подих Господній на неї подує. Так, народ - трава!

⁸ Висхне трава, зів'яне квітка; а слово Бога нашого стоятиме повіки.

⁹ Зійди на гору, на високу, ти, що несеш Сіонові веселі вісті! Підними сильно голос, ти, що несеш Єрусалимові веселі вісті! Підними голос, не бійся! Скажи містам Юдеї: «Ось Бог ваш!

¹⁰ Ось Господь Бог іде в потузі, раменом своїм панує. Ось нагорода його з ним, заплата його перед обличчям у нього.

¹¹ Немов пастух, пастиме своє стадо, рукою власною збере їх, ягнят носитиме на

грудях, дійних лагідно водитиме.»

12 Хто зміряв коли пригорщею у морі воду або небеса зміряв п'яддю, зібрав у мірку земний порошок, важив на вазі гори чи пагорби на терезах?

13 Хто збагнув дух Господній, був його дорадником, учив його?

14 З ким він радиться? Хто його напоумлює на розум, вказує стежку правди, його знання навчає, дороги мудрости йому вказує?

15 Народи в нього - неначе з відра крапля; вони не більш, ніж на вазі пилінка. Острови в нього, як порошок, важать.

16 Не вистачить Ливану на вогнище; тварин його не вистачить на всепальну жертву.

17 Усі народи перед ним - ніщо: вони в нього менші від ніщоти й порожняви.

18 Кому ви хочете уподобити Бога? Який образ йому надати?

19 Мистець виливає образ кумира, що золотар золотом покриває й срібні ланцюжки чіпляє;

20 а хто на такий принос не спроможний, вибирає дерево негниюче, вишукує мистця-умільця, щоб поставити непорушне божище.

21 Чи ви ж не знаєте, чи ви не чували? Чи ж вам не сказано від початку? Чи ви ж не зрозуміли вже від заснування світу?

22 Це він - той, що над земним кругом возсідає; і мешканці його, мов сарана для нього. Він простирає небо, як намітку, він розпинає його, мов намет на житло.

23 Він князів на ніщо обертає, а земні судді для нього - порожнеча.

24 Ледве посаджено їх, ледве посіяно, ледь їх пень у землі вкоринився, а він дихнув на них, і вони сохнуть, і буревій несе їх, мов соломі.

25 Кому ж ви хочете мене вподобити, щоб я був йому подібний? - каже Святий.

26 Підійміть угору ваші очі й подивіться! Хто створив усе це? Той, хто виводить військо їх за лічбою і кличе усіх їх на ім'я. Сила його така велика й міць така потужна, що ні одного не бракує.

27 Як же це ти, Якове, говориш як, Ізраїлю, кажеш: «Доля моя від Господа закрита, право моє забув мій Бог?»

28 Чи ти ж не знаєш, чи ти не чував? Господь - Бог вічний, творець кінців землі: він не втомлюється, не знемагається, розум його недослідимий.

29 Він дає змороженому силу, він знеможеному додає міць.

30 Навіть і молодь утомлюється, знемагає, і юнаки-вояки підупадають, -

31 ті ж, що на Господа вповають, відновлюють сили, немов орел, здійсмають крила, біжать, не знають втоми, ідуть уперед, не знемагають.

РОЗДІЛ: 41

Мовчіть, острови, передо мною! Нехай народи відновлять свою силу! Нехай приступлять і тоді говорять, - станьмо на суд разом!

2 Хто збудив зі сходу мужа, за яким слідом іде перемога? Хто видає йому народи, хто царів підбиває? Меч його в порошок їх обертає, а лук розносить, як соломі.

3 Ось він за ними вганяє, іде наперед безпечно, ногами не торкається дороги.

4 Хто вчинив, хто довершив це? Той, що кличе роди від почину, - я Господь, я перший, я і з останніми той самий.

5 Бачать його острови і бояться, кінці землі трясуться. Вони зближаються, разом на

суд приходять.

⁶ Один одному допомагає й приговорює до брата свого: «Кріпися!»

⁷ Мистець додає духу золотареві; той, що вигладжує молотком, бадьорить того, хто кує на ковадлі й про споювання говорить: «Воно добре», і цвяхами збиває, щоб не хиталось.

⁸ Ти ж, Ізраїлю, слуго мій! Ти, Якове, якого я вибрав, потомство Авраама, мого друга!

⁹ Ти, якого я взяв з кінців землі і покликав з її окраїн, і сказав до тебе: Ти мій слуга, - я тебе вибрав, я тебе не відкинув.

¹⁰ Не бійся, бо я з тобою! Не тривожся, бо я - Бог твій! Я додам тобі сили, я тобі допоможу, підтримаю тебе переможною правицею моєю.

¹¹ Стидом і соромом окриються усі ті, що лютують проти тебе. На ніщоту обернуться й загинуть ті, що з тобою сварку заводять.

¹² Ти будеш їх шукати, та не знайдеш тих, що на тебе нападають. На ніщо обернуться і зникнуть ті, що воюють проти тебе.

¹³ Бо я - Господь, твій Бог, я держу тебе за правицю, я тобі говорю: Не бійся, я тобі допомагаю.

¹⁴ Не бійся, Якове, мій черв'ячку, - слабосилий Ізраїлю! Я тобі допомагаю, - слово Господнє, Святого Ізраїлевого, твого викупителя.

¹⁵ Я тебе зроблю бороною гострою, новою, з подвійними зубами. Топтатимеш і битимеш гори на порошок, пагорби обернеш у дрібну полову.

¹⁶ Ти віятимеш їх; їх вітер буде розносити, їх буря буде розсівати. Ти ж Господом будеш веселитись, Святим Ізраїля хвалитимешся.

¹⁷ Злиденні та вбогі шукають води, та її немає. Язик у них від спраги висихає. Я, Господь, їх вислухаю, я, Бог Ізраїля, їх не покину.

¹⁸ На лисих горах я відкрию ріки, серед долин - джерела. Я зроблю озером пустиню, а суху землю - водяними ручаями.

¹⁹ Я засаджу пустиню кедром, акацією, афиною та оливкою. Я посаджу в степу кипариса, явора та сосну разом,

²⁰ щоб вони бачили й знали, вважали й зрозуміли всі разом, що то рука Господня це вчинила, Святий Ізраїля витворив те.

²¹ Появіть вашу справу, каже Господь, подайте ваші докази, каже цар Якова.

²² Нехай приведуть і нехай покажуть нам, що має наступити! Яке було минуле, звістять нам, щоб ми до нього придивились і впевнилися, що воно здійснилось, або яке буде майбутнє, скажіть нам!

²³ Оповістять, що станеться пізніше, щоб ми знали, що ви боги! Зробіть принаймні щонебудь, щоб усі ми здивовані дивились!

²⁴ Та ви - ніщо, й робота ваша не варта нічого; осоружний - той, хто вас вибирає.

²⁵ Я розбудив його з півночі, і він прийшов, зі сходу сонця - того, хто призиває моє ім'я. Він топче можних, як болото, і як гончар місить глину.

²⁶ Хто те звістив спочатку, щоб ми знали? Заздалегідь, щоб ми могли сказати: «Це правда?» Ніхто нічого не звістив, ані не оголосив, ніхто не чув слів ваших.

²⁷ Я перший звістив про те Сіон, послав у Єрусалим звістовника доброї новини.

²⁸ Я розглядавсь, та не було нікого; і не було радника між ними, щоб їх спитати, і щоб відповіли.

²⁹ Усі вони - марнота, робота їх - надармо, порожній вітер - їхні божища литі.

РОЗДІЛ: 42

Ось мій Слуга, якого я підтримую, мій вибраний, якого вподобало моє серце. Я поклав на нього дух мій: він сповістить народам правду.

² Він не буде кричати, ані вигукувати, і голосу свого на вулиці не дасть почути.

³ Надломленої очеретини не доламає; льону, що куриться, він не погасить; оповістить ретельно правду.

⁴ Він не ослабне, не подасться, аж покіль не встановить на землі правди, бо острови чекають його науки.

⁵ Так говорить Бог, Господь, який створив небеса і розпростер їх, який ствердив землю з усім, що вона родить; він, який дає на ній дихання людям, дух тим, що по ній ходять:

⁶ «Я, Господь, покликав тебе для перемоги, держатиму тебе за руку, я берегтиму тебе, поставлю тебе у завіт люду, світло народам,

⁷ щоб сліпим очі відкривати, виводити з в'язниці в'язнів, з темниці тих, що сидять у темряві.

⁸ Я - Господь: це моє ім'я! Я другому не поступлюся славою моєю, ані моєю честю - різьбленим божищам.

⁹ Перші пророцтва вже здійснились; нові вам звіщаю, перш ніж стануться, вам їх оповіщаю.»

¹⁰ Співайте Господові нову пісню! Нехай його хвала несеться з кінців світу! Хай ликує море і все, що в ньому, острови і їхні мешканці!

¹¹ Нехай озветься голосно пустиня з її містами, оселі, де живе Кедар! Нехай ликують тії, що живуть на скелях, нехай радісно з вершин гірських гукають!

¹² Нехай воздають Господові славу, хвалу його на островах хай розголосять!

¹³ Господь виходить, немов велет; неначе воїн, розбуджує завзяття; дає воєнний клич, гукає і витязем на ворогів виступає.

¹⁴ Я мовчав довго, не говорив, я стримував себе. Але тепер кричатиму, наче породілля, стогнучи й задихуючись тяжко.

¹⁵ Я спустошу гори й пагорби, я висушу всю їхню зелень, я з рік зроблю пустиню, я висушу озера.

¹⁶ Я поведу сліпих незнаним для них шляхом, спрямую їх невідомими їм стежками. Я перед ними темряву оберну на світло, криві дороги - на прості. Таке я їм учиню, нічого не пропущу.

¹⁷ Вони повернуться назад, окриті великим соромом, вони, що на кумирів уповали та до бовванів казали: Ви боги наші!

¹⁸ Слухайте, глухі! Глядіть, сліпі, дивіться!

¹⁹ А хто сліпий, як не слуга мій і хто глухий, як не посланець мій якого я посилаю? Хто такий сліпий як друг мій, глухий, як раб Господній?

²⁰ Багато бачив ти, та не зауважив; ти відкрив вуха, але не чув нічого.

²¹ Господь зволив, заради своєї правди, звеличити й прославити закон свій.

²² Та це народ пограбований, обдертий; усіх їх кинуто в печери, заховано в темницях. Їх грабують, а визволителя немає; їх обдирають, а нікому сказати: Віддай!

²³ А хто з-поміж вас це чує, вважає та міркує, що з того буде?

²⁴ Хто видав Якова на грабунок, Ізраїля - дряпінникам? Хіба ж то не Господь, що

проти нього ми згрішили, його дорогами ходити не хотіли, не слухали його закону?

²⁵ Тому й вилив на нього обурення свого гніву і лють війни. Вона палала кругом нього, та йому ні гадки; вона його палила, та йому байдуже.

РОЗДІЛ: 43

А тепер так говорить Господь, творець твій, Якове, і твій сотворитель, Ізраїлю: «Не бійся, бо я тебе викупив, прикликав тебе твоїм ім'ям, ти - мій!

² Чи через води йтимеш, я з тобою, чи крізь ріки, - тебе не затоплять, чи підеш крізь вогонь, - не попечешся, і полум'я тебе не обпалить.

³ Бо я Господь, твій Бог, Святий Ізраїля, я - твій спаситель. У викуп за тебе я дав Єгипет, Етіопію та Саву замість тебе, -

⁴ тому, що дорогий ти в мене й цінний і я тебе люблю, людей даю за тебе, народи за твою душу.

⁵ Не бійся, бо я з тобою! Зі сходу приведу твоє потомство, зберу тебе з заходу.

⁶ Півночі повелю: Віддай їх! А півдню: Не затримуй! Приведи синів моїх здалека, дочок моїх із кінців світу, -

⁷ усіх, хто зветься моїм ім'ям, кого я сотворив собі на славу, кого витворив і зладнав.

⁸ Виведи люд сліпий, хоча він має очі, глухих, хоч вони мають вуха.

⁹ Нехай зберуться усі народи разом, нехай зійдуться усі люди! Хто з них прорік це, проголосив нам перші пророцтва? Нехай поставлять свідків від себе й докажуть, щоб, вислухавши їх, можна було сказати: Це правда!

¹⁰ Ви мої свідки, - слово Господнє, - і мій слуга, якого я вибрав, щоб ви знали й вірили мені та зрозуміли, що це я: не було бога, який міг би бути створення передо мною, і не може бути такого, що був би створений по мені!

¹¹ Я, я - Господь: нема спасителя, крім мене!

¹² Я оповів, спас, оголосив, а не чужий бог між вами. Ви мої свідки, - слово Господнє; я - Бог.

¹³ Я - Бог від віку: нема нікого, хто увільнив би з руки моєї. Вчиню я щось, - хто змінить?»

¹⁴ Так говорить Господь, ваш відкупитель, Святий Ізраїля: «Задля вас я посилаю до Вавилону посольство, я розіб'ю засуви по темницях, халдеї будуть плакати - ридати.

¹⁵ Я - Господь, Святий ваш, Творець Ізраїля і Цар ваш!»

¹⁶ Так говорить Господь, що відокрив дорогу в морі, стежку у великих водах,

¹⁷ що вивів колісниці і коней сильне військо; але всі разом полягли і не встануть більше, погасли, наче гніт, згасли.

¹⁸ «Не згадуйте про те, що було, не думайте про давнє!

¹⁹ Ось я творю щось новітнє: воно ось-ось уже сходить. Чи ж ви його не впізнаєте? Я прокладу дорогу в пустині і на безлюддях - ріки.

²⁰ Звір дикий буде мене прославляти, шакали й струсі, бо я дам воду в пустині і на безлюддях - ріки, щоб напоїти мій вибраний народ.

²¹ Народ той, що я утворив для себе, хвалу мою звіщатиме.

²² Та, проте, Якове, ти не взивав до мене; не побивався, Ізраїлю, за мною.

²³ Ти не приносив мені ягнят у всепальну жертву, і жертвами твоїми не виявляв мені пошани. Я не обтяжував тебе приносами і не томив тебе кадилом.

- ²⁴ Ти не купував мені за гроші пахучої тростини і не ситив мене жиром твоїх жертв. Ні, ти гріхами своїми мене непокоїв, ваготою був мені з-за своїх переступів.
- ²⁵ Я, я стираю твої провини заради мене самого, гріхів твоїх не згадую вже більше.
- ²⁶ Пригадай мені, станьмо на суд разом, говори ж, щоб виправдатись!
- ²⁷ Твій пращур согрішив, та й представники твої повстали проти мене.
- ²⁸ Князі твої мою святиню осквернили, і я видав Якова на суд, Ізраїля на наругу.»

РОЗДІЛ: 44

А тепер слухай, Якове, мій слуго, Ізраїлю, якого я вибрав!

- ² Так говорить Господь, який тебе створив, тобі образ дав уже з материнського лона, який тобі допомагає: Не бійся, Якове, слуго мій, Єшуруне, якого я вибрав!
- ³ Бо я виллю воду на спраглу землю, потоки вод на сушу. Я виллю мій дух на твоїх потомків, моє благословення на твоїх нащадків.
- ⁴ Вони ростимуть, наче трава над водою, наче верби над річками.
- ⁵ Один скаже: «Я - Господній», інший назве себе ім'ям Якова, а ще інший напише на своїй руці «Господь», і візьме собі прізвище «Ізраїль».
- ⁶ Так говорить Господь, цар Ізраїля, його Відкупитель, Господь сил: «Я - перший, я й останній: крім мене, нема Бога!
- ⁷ Хто мені рівня? Хай виступить, говорить, хай розповість, мені докаже! Хто передсказав від віку те, що мало статись? Нехай бо нам проречуть майбутнє!
- ⁸ Не бійтесь, не полохайтесь! Хіба я вам здавна не вістив, не прорікав це? Ви - мої свідки. Чи є ще Бог, крім мене? Ні! Немає іншої Скали, я іншої не знаю!
- ⁹ Вони - ніщо, всі ті, що роблять бовванів: найлюбіші з них не дають жадної користі. Ті, що їм служать, не бачать і не розуміють нічого, тим і окриються соромом.
- ¹⁰ Чи хто ж робить бога та виливає боввана, а не чекає від нього користі?
- ¹¹ А тим часом усі поклонники боввана покриються соромом; майстри їхні з людей. Нехай зберуться - всі й стануть; вони злякаються і застидаються всі разом.
- ¹² Коваль працює при вугіллі й виробляє свою роботу молотком, працює над нею сильною рукою, аж поки не зголодніє й не підупаде на силах; не п'є води, з утоми умліває.
- ¹³ Тесля, шнур нап'явши, значить крейдою міру, обточує ідола стругом, заокруглює його розміром і робить подобу людини гарного вигляду, щоб поставити її у храмі.
- ¹⁴ Він рубає собі кедр або бере кипарис чи дуб, що його запримітив між деревами в лісі, або й сосну, що сам був посадив, а дощ її зростив.
- ¹⁵ Іншим це служить на паливо: його беруть, щоб ним зогрітись, запалюють, печуть хліб. Він же виробляє з нього бога і б'є перед ним поклони, витісує з нього боввана й стає перед ним навколішки.
- ¹⁶ Половину палить на вогні; на вугіллі пече печеню, насичується нею і гріється, примовляючи: Я собі добре гріюся, дивлюсь на вогонь.
- ¹⁷ З останку ж дерева робить собі бога, кумира свого, й стає перед ним навколішки, ниць припадає, молиться до нього й говорить: Спаси мене, бо ти - бог мій.
- ¹⁸ Вони не знають, вони не розуміють нічого, бо очі в них заплющені й не бачать нічого, і серце в них не розуміє.
- ¹⁹ І не візьме собі такий до серця, нема в нього стільки знання й розуму, щоб собі сказати: Таж половину того я спалив на вогні, а на жару спік хліб та насмажив м'яса

та й із'їв. Чи то ж з останку я зроблю собі гидоту? Перед поліном битиму поклони?

20 Хто вганяє за попелом, того зводить на манівці його збите серце. Він не спасе свого життя й не скаже: Хіба ж це не омана у правиці в мене?

21 Згадай про це, Якове, Ізраїлю, бо ти слуга мій! Я тебе сотворив, ти - слуга мій. Ізраїлю, я тебе не забуду.

22 Я розігнав, немов туман, твої переступи, твої гріхи - неначе хмару. Повернись до мене, бо я викупив тебе!»

23 Ликуйте небеса! Господь бо вчинив це. Скричіть радісно, земні глибини! Кликніть весело, ви, гори, і ти, боре, з усіма деревами! Бо викупив Господь Якова і явив свою славу в Ізраїлі.

24 Так говорить Господь, твій викупитель, що сотворив тебе вже з материнського лона: «Я - Господь, я створив усе, я один розпростер небо, я сам собою утвердив землю.

25 Я обертаю на ніщо знаки віщунів, ворожбитів збиваю з пантелику; я проганяю назад мудрих, в дурноту обертаю їхнє знання.

26 Я виконую слово моїх слуг, я здійснюю задуми моїх послів, кажу Єрусалимові: - Заселися! - а містам юдейським: - Відбудуйтеся! Я знову здвигну їхні руїни.

27 Це я велю безодні: - Висхни! - Я висушую твої ріки.

28 Я кажу про Кира: - Це мій пастир, що вволить усю мою волю, що скаже Єрусалимові: - Відбудуйся! - а храмові: Поклади основи!»

РОЗДІЛ: 45

Так говорить Господь до свого помазаника Кира, якого я взяв за праву руку, щоб підкорити йому народи, щоб крижі царів розв'язати, щоб відчинити перед ним двері, щоб брами більш не зачинялись:

2 «Я йду поперед тебе, вирівнюючи гори. Я трощу бронзові ворота, ламаю залізні засуви.

3 Даю тобі заховані багатства й скриті скарби, щоб ти знав, що я Господь, котрий зове тебе на ім'я, Бог Ізраїля.

4 Задля Якова, мого слуги, Ізраїля, мого вибранця, назвав тебе я на ім'я, дав тобі шляхетну назву, дарма, що ти мене не знаєш.

5 Я - Господь, і іншого немає. Немає Бога, крім мене. Я підперізую тебе, хоч ти мене й не знаєш,

6 щоб знали від сходу сонця до заходу, що нема іншого, крім мене. Я - Господь, і іншого немає!

7 Я витворюю світло й творю пітьму, чиню добро й допускаю зло. Я, Господь, усе це чиню.

8 Розлийте, небеса, зори росю правду, і нехай хмари дощем її виллють! Нехай відчиниться земля і дасть спасіння, і нехай виростить разом справедливість! Я, Господь, це творю.

9 Горе тому, хто сперечається зо своїм творцем - черепок із земних черепків! Чи ж глина скаже гончареві: Що робиш? Чи його праця йому скаже: Ти безрукий?

10 Горе тому, хто каже батькові: Навіщо сплотив ти? Або матері: Навіщо ти породила?»

11 Так говорить Господь, Святий Ізраїля та його сотворитель: «Ви питаєте мене про

майбутнє моїх дітей, і в діло рук моїх втручаєтеся наказом?

12 Я створив землю і витворив на ній чоловіка. Я власними руками розпростер небо, я повеліваю всьому його війську.

13 Я його підняв для перемоги. Я йому рівняю всі путі. Він відбудує моє місто, випустить на волю полонених, та не за викуп і не за дари, слово Господа сил.»

14 Так говорить Господь: «Дорібок Єгипту й прибуток Кушу та савеї високорослі перейдуть до тебе й стануть твоїми, підуть слідом за тобою, пройдуть у кайданах. Перед тобою падуть ниць, будуть тебе благати: Лише в тебе Бог, і немає іншого, немає іншого Бога!

15 З тобою ж - Бог тайний, Бог Ізраїля, Спаситель!

16 Усі вони окриються ганьбою й соромом, і підуть геть застиджені майстри кумирів.

17 Ізраїля спасе Господь спасінням вічним; ви не зазнаєте сорому та сору по віки вічні.»

18 Бо так говорить Господь, творець неба, - він, Бог, що сотворив землю, що сподіювався її та укріпив її; не створив її пустою, він створив її, щоб на ній жили: «Я Господь, і іншого немає!

19 Не говорив я тайно, у темнім закутку землі, та й не говорив потомству Якова: Шкода вам мене шукати! Я, Господь, кажу лиш те, що справедливе, сповіщаю саму правду.

20 Збирайтеся, ходіть, приступайте, усі ви, що zostалися живими з народів! Безглузді ті, що носять дерев'яного кумира та моляться до бога, що спасти не може.

21 Оповістіть, вкажіть це, учиніть навіть нараду вкупі! Хто оголосив це здавна й наперед звістив це? Хіба ж не я, Господь? Крім мене нема іншого Бога, Бога справедливого, і Спаса нема, крім мене.

22 Оберніться до мене і спасетеся, всі кінці світу, бо я Бог, і іншого немає!

23 Клянуся сам собою, із уст моїх виходить правда, слово незмінне: Передо мною зігнеться кожне коліно, мною кожен язик буде присягатись.

24 Лиш у Господі, - казатимуть про мене, - справедливість і сила.» До нього прийдуть, застиджені, всі ті, що кипіли гнівом проти нього.

25 У Господі буде виправдане та прославлене все потомство Ізраїля.

РОЗДІЛ: 46

Бел хилиться, Нево валиться. Божищ їхніх кладуть на скот та на худобу, і їх несе утомлена скотина як навантажений тягар.

2 Вони валяться, хиляться разом; не можуть врятувати ноші, і самі йдуть у неволю.

3 Послухай мене, доме Якова, увесь останку дому Ізраїля, що його я носив уже від материнського лона, що ним я піклувався вже від утроби!

4 До старости вашої я буду той самий, до сивини я буду вас носити. Я вже робив так, я носив вас, і носитиму далі, я вас урятую.

5 Кому ви хочете мене уподобити, прирівняти? На кого хочете, щоб я скидався, був схожий?

6 Вони з гамана золото висипають, важать вагою срібло, золотаря наймають, щоб з того зробив бога, щоб перед ним поклони бити, ставати навколішки.

7 Беруть його на плечі, носять його, ставлять на його місці, і він стоїть, не зрушиться з свого місця; кричать до нього, а він їм не відповідає, в біді не допомагає.

- ⁸ Згадайте це й зрозумійте, до серця, грішники, прийміть!
- ⁹ Згадайте давне споконвіку, що я - Бог, і іншого немає, рівні мені немає!
- ¹⁰ Я оповіщаю вже спочатку те, що буде: далеко наперед, що ще не сталося. Я кажу: Думка моя здійсниться, я виконаю все, що мені доподобило.
- ¹¹ Я кличу птаха-хижака зі сходу, мужа з далекої країни, якого я призначив. Я це сказав і це вчиню, я це призначив і це зроблю.
- ¹² Слухайте мене, ви, тугі серцем, ви, що далекі від спасіння!
- ¹³ Я наблизив моє спасіння: воно вже недалеко, допомога моя не забариться. Я дам Сіонові моє спасіння, Ізраїлеві мою велич.

РОЗДІЛ: 47

- ³ Ійди додолу й сядь у пилі, дівце, дочко вавилонська! Сядь на землі, без трону, дочко халдейська! Бо більш тебе не зватимуть ніжною, розкішною.
- ² Візьмися за жорна й мели муку, скинь намітку з себе, підкасай подолок, відкрий ноги, бреди через ріки!
- ³ Будеш світити тілом, твій сором буде видно. Відплачу, не помилую нікого!
- ⁴ Наш Викупитель - Господь сил йому ім'я - Святий Ізраїля каже:
- ⁵ Сиди мовчки, сховайся в темряві, дочко халдейська, бо верховною над царствами тебе більше не зватимуть!
- ⁶ Я був прогнівався на мій народ, я осквернив мою спадщину, я віддав їх тобі в руки. Та ти не мала над ним милосердя, і на старого тяжке ярмо накладала.
- ⁷ Ти говорила: «Довіку верховною я буду!» Не брала собі до серця того, не думала, який вислід із того буде.
- ⁸ Тепер же вислухай ще, розкішнице, ти, що живеш безжурно та приговорюєш у своїм серці: «Я - другої, як я, немає! Я не сидітиму вдовою, бездітства не зазнаю.»
- ⁹ Але одне й друге спаде на тебе знеацька одного дня. Бездітство й удовицтво раптом прийдуть на тебе, дарма, що в тебе повно чарів та ворожбитства велика сила.
- ¹⁰ Ти покладалась на твоє ледарство, говорила: «Ніхто мене не бачить.» Мудрість твоя і твоє знання - ось що тебе збило! Ти кажеш у своїм серці: «Я - другої, як я, немає!»
- ¹¹ От і прийде на тебе лихо, і ти не знатимеш, як відчепитися від нього. Біда впаде на тебе, та ти не зможеш її відвернути. Нещастя несподівано спіткає тебе, а про нього ти й не гадаєш.
- ¹² Залишайся з ворожбитствами твоїми та численними твоїми чарами, що змалку тебе так захоплювали. Може й матимеш якусь користь, може й налякаєш?
- ¹³ Сила дорадників твоїх тебе втомила. Нехай же виступлять і тебе врятують ті, які розмірюють небо, які спостерігають зорі, та й ті, які кожного нового місяця віщують, що з тобою буде.
- ¹⁴ Глянь! Вони, мов солома. Вогонь спалить їх; вони не врятують життя свого від лютої пожежі. І то не буде жар, щоб лише загітисся, ані вогонь, щоб сісти біля нього.
- ¹⁵ От чим стануть тобі ті, з якими ти трудилась, з якими ти торгувала змалку! Кожен побреде геть від тебе, і нікому буде тебе спасати.

РОЗДІЛ: 48

Слухайте цього, доме Якова, Ви, що ім'ям Ізраїля зветесь, що вийшли з лона Юди! Ви, що присягаєтесь ім'ям Господнім, що прославляєте Бога Ізраїля, хоч і нещиро, не по правді.

² Вони бо називають себе за святим містом і покладаються на Бога Ізраїля; Господь сил - його ім'я.

³ «Що давно сталося, я наперед був прорік; воно з уст у мене вийшло, я оголосив був, я чинив швидко, і воно здійснилось.

⁴ А що знав я, що ти впертий, що твоя шия - залізна палиця, що лоб твій мідяний,

⁵ то й об'явив я тобі це здавна, оголосив раніш, ніж воно прийде, щоб ти не говорив: Кумир мій учинив те, мій тесаний, мій вилитий бовван це звелів.

⁶ Ти чув, ти бачив те все. Не хочеш у тім признатись? Уже тепер я оголошую тобі нове й тайне, чого ти не знаєш,

⁷ що здійснюється вже тепер, а не колись, про що ти досі не чував, тож і не скажеш: Я знав це!

⁸ Не чув ніколи ти про те й не знав, і вухо твоє не було відтулене здавна, бо я знав, що ти вельми зрадливий, і бунтарем звуть тебе вже з лона твоєї матері.

⁹ Імени мого заради відтягав я гнів мій, заради моєї слави тебе щадив я, щоб тебе не погубити.

¹⁰ Ось я розтопив тебе, мов срібло, випробував тебе в горні страждання.

¹¹ Заради себе, заради себе самого я чиню це; бож як би ім'я моє могло сквернитись? Я славою моєю іншому не поступлюся.

¹² Слухай же, Якове, мене, Ізраїлю, якого я покликав! Я, я перший, я й останній.

¹³ Таж моя рука заснувала землю, моя правиця розпростерла небо. Покличу їх, - передо мною стають разом.

¹⁴ Зберіться всі до купи й слухайте! Хто між ними прорік це? Той, що його Господь любить, здійнить його волю над Вавилоном і над халдейським поріддям.

¹⁵ Я, я промовив, я його покликав. Я його привів, зробив щасливою його дорогу.

¹⁶ Приступіте до мене, слухайте ось що: Вже спочатку не говорив я потай; ще поки все сталося, я там був. Тепер же Господь Бог і його дух мене посилає.

¹⁷ Так говорить Господь, твій Викупитель, Святий Ізраїля: Я Господь, Бог твій, який тебе на добро наставляє, який тебе веде по дорозі, що нею маєш ходити.

¹⁸ Якби ж то ти вважав на мої повеління! Щастя твоє було б, мов річка, а справедливість твоя - як хвилі в морі.

¹⁹ Немов піску, було б твого потомства; тих, що вийдуть із твого лона, немов його зернят; ім'я твоє не щезло б, не зникло б з-перед мене.»

²⁰ Виходьте з Вавилону! Утікайте від халдеїв! Голосно, весело вістіть, оголосіть це! Ширіть це аж до кінців світу! Скажіть: «Господь викупив Якова, свого раба.»

²¹ І не зазнали вони згаги, як він вів їх через пустиню. Він вивів для них воду із скелі, розколов скалу, і потекли води.

²² Немає, каже Господь, для злих миру.

РОЗДІЛ: 49

Слухайте мене, острови, вважайте, ви, далекі народи! Господь покликав мене від утроби, від лона матері моєї назвав моє ім'я.

2 Зробив уста мої, немов гострий меч, сховав мене в тіні своєї руки. Виробив мене, наче гостру стрілу, сховав мене у своєму сагайдаці.

3 І сказав мені: «Ти слуга мій, у тобі я прославлюся.»

4 А я сказав: «Дарма я трудився, на ніщо витрачав силу. Та моє право у Господа, моя заплата в Бога мого.»

5 А тепер каже Господь, що сотворив мене вже від утроби на те, щоб я був його слугою, щоб навернув Якова до нього та щоб зібрав Ізраїля до нього, - бо я прославився в очах Господніх, і Бог мій - моя сила.

6 Він мовив: «Того мало, що ти слуга мій, щоб відновити потомство Якова, щоб привести назад тих, які спаслися з-поміж: Ізраїля. Я зроблю тебе світлом народів, щоб моє спасіння дійшло до кінців світу.»

7 Так говорить Господь, Спаситель Ізраїля і його Святий, до зневаженого людьми, до погордженого в народі, до слуги у можновладних: «Царі побачать тебе і встануть, князі поклоняться заради Господа, що об'явивсь як вірний, заради Святого Ізраїля, що тебе вибрав.»

8 Так говорить Господь: «Я вислухаю тебе в час сприятливий, у день спасіння тобі допоможу. Я збережу тебе і поставлю тебе у завіт народу, щоб оновити землю, щоб розділити спустошену спадщину,

9 щоб сказати в'язням: Виходьте!, а тим, що в п'їтьмі: Покажіться! Вони пастимуться при дорогах; їхні пасовиська будуть по всіх верховинах.

10 Ні голоду, ні спраги не зазнають; не вдарить на них ні палючий вітер, ані сонце, бо той, що жалусь їх, буде їх водити, приведе їх на джерела водні.

11 Зроблю дорогами всі гори, шляхи будуть піднесені.

12 Ось ці приходять іздала, ці з півночі і з заходу, а ті з Сінім-країни.»

13 Ликуйте, небеса, радуйся, земле, гукайте весело, ви, гори, бо Господь утішив свій люд і змилосердився над його пригніченими.

14 А Сіон сказав: «Господь мене покинув, забув мене Владика мій!»

15 Невже ж забуде молодиця своє немовля? Не матиме жалю до сина свого лона? Та хоча б вона й забула, я тебе не забуду.

16 Глянь! Я записав тебе в себе на долонях, мури твої завжди передо мною.

17 Будівничі ось твої збігаються, а руїники твої й спустошники твої тебе кидають.

18 Поглянь навколо очима твоїми, подивися! Усі вони зібрались, ідуть до тебе. Як живу я, - слово Господнє, - усіма ними, немов окрасою, ти вберешся, як молода, ними ти оздобишся.

19 Бо румовища твої і твої руїни і розвалена твоя країна будуть тісні для твоїх мешканців, а ті, що тебе проковтували, відійдуть далеко.

20 І тоді діти, про яких ти гадала, що вони загинули, знову тобі на вухо скажуть: «Мало для мене місця, посунься, щоб я міг оселитися.»

21 Ти скажеш у своїм серці: «Хто мені породив цих? Та ж я була бездітна й безплідна. Хто мені цих виховав? Я самотною була зосталася. Звідкіль вони взялися?»

22 Так каже Господь Бог: «Ось я підніму мою руку до народів, і до племен виставлю мій стяг. І приведуть синів твоїх в обіймах, і принесуть дочок твоїх на плечах.

23 Царі будуть тобі за вихователів; їхні цариці годуватимуть тебе. Ниць до землі перед тобою будуть припадати, лизатимуть ніг твоїх порох. І збагнеш, що я Господь,

а хто надіється на мене, не зазнає стиду.»

24 Хіба в потужного можна вирвати здобич? Хіба від переможця втече той, хто потрапив до нього в полон?

25 Так бо говорить Господь: «Відберуть і того, хто потрапив до сильного в полон, і здобич переможця відберуть. Твоїм противникам я буду противник, а дітей твоїх повизволяю.

26 Я нагодую гнобителів твоїх власним їх тілом, і вони уп'ються, мов вином, своєю власною кров'ю. І зрозуміє всяке тіло, що я - Господь, твій Спаситель, твій Викупитель, Потужний Якова.»

РОЗДІЛ: 50

Так говорить Господь: «Де лист розвідний вашої матері, яким я її відпустив? Або котрому з моїх позичальників я вас запродав? Вас продано за ваші беззаконства, за ваші переступи була відпущена ваша мати.

2 Чому, коли я прийшов, не було нікого? І коли я кликав, ніхто не обзивався? Хіба моя рука стала короткою, щоб рятувати? Хіба не стало в мене сили, щоб визволяти? Таж я висушую моєю погрозою море, а ріки обертаю в пустиню! За браком води гниє у них риба, гине від спраги.

3 Я одягаю небеса в тьму-тьменну, немов мішком їх окриваю.»

4 Господь Бог дав мені язик учнів, щоб я підтримував моїм словом знесилоного. Щоранку будить він, будить моє вухо, щоб я, як учень, слухав.

5 Господь Бог відтулив мені вухо, і я не спротивився, назад не сахнувся.

6 Плечі мої віддав я тим, які мене били; щоки мої тим, які бороду в мене рвали; обличчя мого не відвертав я від плювків та глузування.

7 Та Господь Бог мені допомагає, тому я не осоромлюся. Тому й тримаю моє обличчя, мов кремінь: я знаю, що не застидаюся.

8 Близько мене мій виправдувач. Хто посміє сперечатися зо мною? Станьмо разом! Хто мій супротивник? Нехай наблизиться до мене!

9 Ось Господь Бог мені допомагає, хто мене осудить? Усі вони, немов одежа, розпадуться; міль їх поточить.

10 Хто з-поміж вас Господа боїться, нехай на голос його Слуги зважає! Хто ходить у темряві, в кого нема світла, нехай на ім'я Господнє вповає й покладається на Бога свого!

11 Ви всі, що розкладаєте вогонь, розжарюєте стріли, ідіть у жар вашого вогню, поміж ті стріли, що їх запалили! Це буде вам з моєї руки: лежатимете в муках!

РОЗДІЛ: 51

Ось послухайте мене, ви, що змагаєте до спасіння, ви, що шукаєте Господа! Гляньте на скелю, з якої ви витесані, на виритий колодязь, з якого ви постали!

2 Гляньте на Авраама, вашого батька, і на Сару, що вас породила! Одного бо його я покликав, благословив його й розмножив.

3 Так! Господь жалує за Сіоном, жалує за всіма його руїнами. Він зробить його пустиню, немов рай, а його степ, немов той сад Господній. Веселощі й радість будуть у ньому, подячні пісні під гру музики.

- ⁴ Слухай мене, о мій народ! Мій роде, прихили до мене своє вухо! Бо закон від мене вийде, і право моє буде світлом народів.
- ⁵ Уже близько моя справедливість, моє спасіння вже надходить, моє рамено судитиме народи. На мене острови вповають, покладаються на моє рамено.
- ⁶ Зведіть до неба свої очі й гляньте вниз на землю! Ось небо, як дим, щезне; земля ж, немов одежа, розпадеться, і мешканці її, мов мухи, повмирають. Спасіння ж моє буде довіку, і справедливості моєї не буде краю.
- ⁷ Слушайте мене, ви, що знаєте право, народе, що бережеш закон мій у серці! Не бійтесь людської наруги, зневаги їхньої не лякайтесь!
- ⁸ Бо, як одягу, тля їх сточить, і міль їх з'їсть, як вовну, а справедливість моя буде повіки, моє спасіння з роду й до роду.
- ⁹ Пробудись, прокинься та одягнися в потугу, рамено Господнє! Встань, як за днів днедавніх, як за родів відвічних! Чи ж не ти розтяло на кусні Рагава, пробило крокодила?
- ¹⁰ Чи ж не ти висушило море, води великої безодні? Зробило з морських глибин дорогу, щоб нею пройшли викуплені?
- ¹¹ І визволені Господом повернуться і прийдуть на Сіон з веселим кличем, і радість вічна буде в них над головами; веселощі й радощі їх спіткають, а смуток і зідхання зникнуть.
- ¹² Я, і лиш я, вас утішу. Хто ти, що боїшся смертної людини, сина чоловіка, що, як трава, минається?
- ¹³ Ти забуваєш Господа, творця твого, який розпростер небо, заснував землю, і тремтиш увесь час, щоденно перед люттю гнобителя, що готовий звести тебе зо світу. Де ж вона, та гнобителева яра злоба?
- ¹⁴ Невольник буде визволений незабаром, він не помре у ямі, і хліба йому не забракне.
- ¹⁵ Я - Господь, Бог твій, що розбурхує море, аж ревуть хвилі; Господь сил - моє ім'я.
- ¹⁶ Я вклав мої слова у рот твій, окрив тебе тінню моєї руки; коли я розпростер небо й заснував землю, я сказав Сіонові: Ти - народ мій!
- ¹⁷ Збудися, збудися, встань, Єрусалиме, ти, що з руки Господньої випив чашу гніву! Келех запамороки випив, випорожнив,
- ¹⁸ і не було нікого в нього, щоб його вести, з усіх синів, яких він появив на світ; і не було нікого, щоб узяти його руку, з усіх синів, яких він виховав.
- ¹⁹ Дві біди стряслися над тобою, -хто тебе розважить? Спустошення та руїна, голод і меч, - хто тебе втішить?
- ²⁰ Сини твої знесилені лежали по рогах твоїх вулиць, немов сугак у сітці, під гнівом Господнім, під погрозою Бога твого.
- ²¹ Тим то слухай ось що, сердешний, який впився, та не вином!
- ²² Так говорить Господь, владика твій і Бог твій, що боронить свій люд: «Ось я беру з руки твоєї чашу запамороки, келех мого гніву; не питимеш його більше.
- ²³ Я передам його у руки гнобителям твоїм, що тобі казали: Лягай на землю! Ми перейдемо через тебе! - І ти зробив із твоєї спini пішоходи, дорогу для прохожих.»

РОЗДІЛ: 52

- 3** будися, збудися, вдягнися в твою силу, о Сіоне! Одягнись у твої пишні шати, Єрусалиме, святе місто! Не ввійде бо до тебе більше ні необрізаний, ані нечистий.
- 2** Струсни з себе порошок, устань, Єрусалиме, бранцю! Скинь ланцюги з твоєї шиї, бранко, дочко сіонська!
- 3** Бо так говорить Господь: «Ви продані були нізащо і будете викуплені не за гроші.»
- 4** Бо так говорить Господь Бог: «Колись мій народ був зійшов у Єгипет, щоб там пожити; потім Ашшур гнітив його нізащо.
- 5** Тепер же що мені тут чинити? -слово Господнє, - бо народ мій нізащо взято, завойовники його ликують, - слово Господнє, - і безнастанно, щоденно скверниться моє ім'я.
- 6** Тим то народ мій визнає моє ім'я, він зрозуміє того дня, що це я сказав: - Ось я!»
- 7** Які ж гарні на горах ноги його, хто несе добру новину, хто звістує мир, вістить щасну долю, спасіння возвіщає, хто Сіонові говорить: «Твій Бог царює!»
- 8** Слухай! Варта твоя підняла голос, усі разом радісно гукають, бо бачать власними очима, що Господь повертається до Сіону.
- 9** Кликніть весело разом, румовища єрусалимські, бо Господь утішає свій народ, Єрусалим визволяє!
- 10** Явив Господь своє рамено святе перед очима всіх народів, і всі кінці землі побачать спасіння нашого Бога.
- 11** Геть, геть виходьте звідси! Нечистого нічого не торкайтесь! Виходьте геть з-посеред нього! Очистіться, ви, що несете Господній посуд!
- 12** Бо ви не вийдете з поквапом та не підете, немов би втікали. Господь ітиме перед вами, і Бог Ізраїля за вами.
- 13** Ось пощастить Служі моєму; він вознесеться, піде вгору, стане вельми великим.
- 14** І як жахалися численні, глядівши на нього, - вигляд його не мав нічого людського в собі, -
- 15** так многота народів буде на нього дивуватись, царі затулять рота свого; бо таке побачать, що їм не оповідалось, довідаються про таке, чого не чули.

РОЗДІЛ: 53

Хто б повірив тому, що ми чули? Кому рамено Господнє об'явилось?

- 2** Він, мов той пагін, виріс перед нами, мов корінь із землі сухої. Не було в ньому ні виду, ні краси, - ми бачили його, - ні вигляду принадного не було в ньому.
- 3** Зневажений, останній між людьми, чоловік болів, що зазнав недуги; немов людина, що перед нею обличчя закривають, зневажений, і ми його нізащо мали.
- 4** Та він наші недуги взяв на себе, він ніс на собі наші болі. Ми ж, ми гадали, що його покарано, що Бог його побив, принизив.
- 5** Він же був поранений за гріхи наші, роздавлений за беззаконня наші. Кара, що нас спасає, була на ньому, і його ранами ми вилікувані.
- 6** Усі, як вівці, ми блукали; кожен ходив своєю дорогою; провини нас усіх Господь поклав на нього.
- 7** Його мордовано, та він упокорявся і не розтуляв своїх уст; немов ягня, що на заріз ведуть його, немов німа вівця перед обстригачами, не відкривав він уст.
- 8** Насильно, скорим судом його вхопили. Хто з його сучасників думав, що його

вирвано з землі живих і що за гріхи народу свого його побито аж до смерти?

⁹ Гріб йому призначили разом з безбожними, і з злочинцями його могила, хоч він і не вчинив насильства, і не було обману в устах у нього.

¹⁰ Та Господь схотів придавити його стражданням. Якщо він принесе своє життя в покуту, то узрить потомство, житиме довго, і рука його вчинить успішно волю Господню.

¹¹ Після трудів душі своєї він побачить світло і насититься своїм знанням. Слуга мій виправдає багатьох, їхні беззаконня понесе на собі.

¹² Тому я дам йому, як пай, премногих; він з сильними буде ділити здобич, бо видав на смерть свою душу і був зачислений до лиходіїв, коли він узяв на себе гріхи багатьох і за грішників заступався.

РОЗДІЛ: 54

Ликуй, неплідна, ти, що не родила! Закричи з радості й веселися, ти, що пологових болів не знала! Бо більш дітей у покинутої, ніж у заміжньої, - слово Господнє.

² Розшири місце твого намету! Нехай розпустяться заповні твоїх осель! Попусти довше твоє мотуззя, вжени кілки глибоко в землю!

³ Бо ти розкинешся праворуч і ліворуч; твоє потомство успадкує народи, покинуті міста заселить.

⁴ Не бійся, бо стиду не зазнаєш! Не соромся, бо червоніти більш не будеш. Бо ти забудеш стид твого юнацтва, зневаги твого вдовицтва більш не згадаєш.

⁵ Бо твій муж - твій Творець, Господь сил - його ім'я. Твій Викупитель - Святий Ізраїля, що зветься Богом усієї землі.

⁶ Немов покинуту й засмучену жінку, Господь прикличе тебе знову. Чи ж можна жінку молодощів відіслати? - каже Бог твій.

⁷ Я на короткий час тебе покинув але з великим співчуттям тебе приймаю.

⁸ У палкім гніві я на хвилику сховав був обличчя моє від тебе, але в моїй любові вічний мені тебе жалко, - каже Господь, твій Викупитель.

⁹ Воно зо мною тепер так, як за днів Ноя: Як я був поклявся, що води вже не затоплять більше землі Ноя, отак клянусь не гніватись на тебе і не сварити тебе більше.

¹⁰ Гори зрушаться й горби похитнуться, моя ж любов від тебе не відступить, мій союз миру не похитнеться, - каже Господь, якому тебе жалко.

¹¹ О безталанний, бурею киданий, безутішний! Ось я кладу основи твої на малахіті, підвалини твої на сафірі.

¹² Зроблю зубці твої з рубіну, твої ворота з каміння-гранату, всю твою огорожу з самоцвітів.

¹³ Усіх твоїх дітей Господь буде навчати, великий мир буде проміж дітьми твоїми.

¹⁴ Основа твоя буде справедливість, від гніту ти будеш далеко, нічого не будеш більше боятися; далеко й від страху, бо не наблизиться до тебе.

¹⁵ А як хто нападе на тебе, то станеться не від мене. Хто ж зважиться стати на тебе, впаде перед тобою.

¹⁶ Це я створив коваля, що роздуває на вогні вугілля й виковує за своїм ремеслом зброю. Я також створив і руйника, щоб нищив.

¹⁷ Ніяка зброя, викувана проти тебе, не буде придатна. Всякий язик, що схоче правуватися з тобою, ти засудиш. Отака доля слуг Господніх, таке їхнє право в мене - слово Господнє.

РОЗДІЛ: 55

Ой, всі ви спрагнені, йдіть до води, навіть і ті, в кого грошей нема! Ідіть, купуйте й споживайте! Ідіть, купуйте без грошей, без плати, вино та молоко!

² Навіщо ви витрачаєте гроші на те, що не є хліб, і вашу працю на те, що не насичує? Слухайте мене уважно, і будете їсти те, що добре, і душа ваша розкошуватиме у ситі.

³ Прихиліть ваше вухо і прийдіть до мене, слухайте, і душа ваша буде жити! Я дав вам союз вічний, незмінні милості, обіцяні Давидові.

⁴ Ось я його поставив свідком для народів, князем-володарем народів.

⁵ Ось ти прикличеш народ, якого ти не знаєш; народ, який тебе не знає, прибіжить до тебе заради Господа, Бога твого, і заради Святого Ізраїлевого, бо він тебе прославив.

⁶ Шукайте Господа, покіль його можна знайти! Взивайте до нього, покіль він близько!

⁷ Нехай безбожник покине свою путь, а беззаконник - свої думки! Нехай навернеться до Господа, і він його пожалує, до Бога нашого, бо він на прощення пребагатий.

⁸ Думки бо мої - не ваші думки, і дороги ваші - не мої дороги, - слово Господнє.

⁹ Бо так, як небо вище від землі, так мої дороги вищі від доріг ваших і думки мої вищі від думок ваших.

¹⁰ Як дощ і сніг сходять з неба і не повертається туди, але напуває землю, щоб вона родила й ростила та давала насіння тому, хто її обсіває, і хліб тому, хто їсть,

¹¹ отак і моє слово, що виходить у мене з уст, не повертається до мене порожнім, але чинить те, що я хочу, довершує те, за чим я його вислав.

¹² Так! Ви вийдете веселі, вас приведуть у мирі. Гори й пагорби гукатимуть веселі перед вами, всі дерева в полі плескатимуть у долоні.

¹³ Замість тернини ростиме кипарис, замість кропиви - мирт. Це буде на Господню славу, на вічний пам'ятник, який не буде знищений ніколи.

РОЗДІЛ: 56

Так говорить Господь: «Пильнуйте суду й чиніть справедливість, бо моє спасіння готове прийти, відкритися - моя справедливість!»

² Блаженний чоловік, який це чинить, і син чоловічий, що тримається цього, пильнуючи суботи, щоб не сквернилася, і стримуючи руки від усяких злих учинків.

³ Чужинець, що пристав до Господа, нехай не говорить: «Господь мене напевно відлучить від свого народу.» Та й скопець нехай не каже: «Я - сухе дерево.»

⁴ Бо так говорить Господь: «Скопцям, що шануватимуть мої суботи, що зважаться на те, що мені довподоби, будуть міцно держатися мого союзу,

⁵ я дам їм у моїм домі і в моїх мурах пам'ятник та ім'я, краще від синів та доньок; я дам їм ім'я вічне, що не загине.

⁶ Чужинців, що приступлять до Господа, щоб йому служити та ім'я Господа любити і бути його слугами, усіх, що пильнують суботу, щоб не сквернилася, та міцно тримаються мого союзу,

⁷ я приведу на мою святу гору і звеселю їх у моїм домі молитви; всепалення їхні та

жертви їхні будуть мені любі на моїм жертovníку, бо дім мій буде названий домом молитви для всіх народів.»

⁸ Слово Господа Бога, що збирає розсипаного Ізраїля: «До тих, що вже згуртовані, я ще й інших приєднаю.»

⁹ О ви, всі звірі в полі, приходьте їсти, ви, всі звірі в лісі!

¹⁰ Їхні сторожі всі сліпі, не розуміють. Усі вони пси німі, гавкати не можуть; мріють, лежачи, і люблять спати.

¹¹ Пси, ненажери ненаситні! Це пастирі лихі, безглузді! Усі пильнують власну дорогу, кожен без винятку про свою користь дбає.

¹² Приходьте! Я вина дістану, і вип'ємо п'яного питва! Так буде й завтра як сьогодні, ба й ще багато більше!

РОЗДІЛ: 57

Праведник гине, і ніхто на те уваги не звертає. Побожні люди з землі зникають, та ніхто не вважає, що з-за зла праведник щезає,

² щоб увійти у спокій. Усі, що правою дорогою ходили, спочинуть на своїх ложах.

³ Ви ж, діти чарівниці, приступіть сюди, ви кубло перелюбника й блудниці!

⁴ З кого ви смієтеся? На кого роззявляєте рота, висолоплюєте язик? Чи ж ви не діти непокори, не кубло ложі?

⁵ Ви, що яруєте коло дубів, під кожним деревом зеленим, що ріжете дітей у долинах та по розщілинах у скелях!

⁶ Гладке каміння коло потоку - твоя доля, вони - вони твій жереб. Їм теж ти виливаєш ливні жертви, приносиш дари. На це б я мав дивитися спокійно?

⁷ На високій, на стрімкій горі ти розставляєш твоє ложе; туди також сходиш приносити там жертви.

⁸ За дверима й за одвірками ти кладеш свій знак. Так! Віддалившись від мене, ти відкриваєш твоє ложе, сходиш на нього, його розширяєш. Зговорюєшся з тими, з якими ти любиш злягати, й оглядаючи відзнаки, множиш свої блудування.

⁹ Ти бігала до Молоха з пахучим миром, на пахощі ти була щедра, ще й слала послів у краї далекі, ти пускала їх аж до Шеолу.

¹⁰ Втомлялася премногими твоїми дорогами, одначе не казала: «Годі!» Ти завжди знаходила в руці у себе силу, тому й не знемагала.

¹¹ Кого злякалася, кого боїшся, що мене зреклася, так що й не згадувала більш про мене, не мала мене в серці? Невже ти не боялася мене тому, що я мовчав, заплющивши очі?

¹² Та я відкрию твою справедливість і твої вчинки, що тобі не допоможуть.

¹³ Як заголосиш, не врятують тебе твої кумири: усіх їх розвіє вітер, рознесе подув. Хто покладається на мене, успадкує землю, посяде мою святу гору.

¹⁴ І скажуть: «Прокладіть, прокладіть, стеліть дорогу, заберіть усяку перепону з дороги мого люду!»

¹⁵ Так бо говорить Всевишній, Вічноживий, Святий на ім'я: «Я живу високо у святині, та й із скрушеним і смиренным духом, щоб оживляти дух смиренних, щоб оживляти серце скрушених.

¹⁶ Не довіку ж бо я судитись буду, ані повсякчасно гніватись; бо інакше знемігся б дух передо мною і душі, які я створив.

- ¹⁷ За гріх зажерливости його я гнівався і, окрившись, бив його у гніві; а він, відвернувшись, пішов дорогою свого серця.
- ¹⁸ І бачив я його дороги. Я вилікую його, буду його водити, дам йому знову мою повну втіху, йому та його зажуреним.
- ¹⁹ Вчиню хвалу на їхніх устах: Мир, мир! - і тому, хто далеко й хто близько, - каже Господь: - Я його оздоровлю.
- ²⁰ Безбожники ж - немов розбурхане море, що втихомириться не може, а хвилі його викидають багнюку й болото.
- ²¹ Немає, каже Бог мій, для злих миру.»

РОЗДІЛ: 58

Кричи на все горло, не стримуйсь! Піднеси, немов сурма, твій голос! Вкажи моєму народові його злочини, домові Якова його переступи!

- ² Вони день-у-день мене шукають, хочуть мої дороги знати, наче народ, що чинить справедливість, не відкидає закону Бога свого. Вони питають у мене справедливих законів, хочуть, щоб Бог був близько.
- ³ «Навіщо нам постити, як ти не бачиш; себе умертвляти, як ти не знаєш?» Таж ви в день посту виконуєте ваші справи, гнобите всіх робітників ваших.
- ⁴ Ви постите на те, щоб правуватися та сваритись і немилосердно бити кулаком. Не так ви нині постите, щоб голос ваш було чути на небі.
- ⁵ Хіба такий піст мені до вподоби, день, коли хтось умертвлює себе? -Схиляти голову, немов тростина, вереття і попіл під себе підстелювати, - чи це назвеш ти постом та днем, Господові вгодним?
- ⁶ Ось піст, який я люблю: кайдани несправедливости розбити, пута кормиги розв'язати, пригноблених на волю відпустити, кожне ярмо зламати,
- ⁷ з голодним своїм хлібом поділитись, увести до хати бідних, безпритульних, побачивши голого, вдягнути його, від брата твого не ховатись.
- ⁸ Тоді світло твоє засяє, як зірниця, загоїться негайно твоя рана, спасіння твоє буде йти поперед тебе, Господня слава - слідом за тобою.
- ⁹ Тоді візвеш, і Господь відповість, ти крикнеш, і він скаже: - Ось я! Коли ти викинеш із-посеред себе утиск, перестанеш погрожувати пальцем і безбожно говорити,
- ¹⁰ коли голодному ти віддаси хліб твій, наситиш пригніченого душу, тоді засяє твоє світло в пітьмі, тьма твоя буде, немов південь.
- ¹¹ Господь завжди буде тебе водити, наситить твою душу за посухи, зробить міцними твої кості. Ти станеш, мов сад зрошений, мов джерело, якого води не висихають.
- ¹² Тобою будуть відбудовані руїни віковічні, ти знов поставиш підвалини минулих родів. Тебе назвуть поправником проломів, оновником стежок для житла.
- ¹³ Коли ти в суботу стримаєш свою ногу, щоб у мій день святий твоїх справ не чинити, коли назвеш суботу: «Розкіш! Господній день святий і поважаний!» - і шануватимеш її, не йдучи в дорогу, покинеш твої справи та переговори,
- ¹⁴ тоді в Господі ти знайдеш твою розкіш. Я повезу тебе на колісниці узвишшями країни і нагодую тебе спадщиною Якова, предка твого. Бо уста Господні так сказали.

РОЗДІЛ: 59

Рука Господня не закоротка, щоб рятувати, і вухо його не глухе, щоб чути.

² Ні! Це ваші беззаконня вас від Бога відлучили, ваші гріхи обличчя його від вас закрили, щоб вас не чути.

³ Бо руки ваші заплямлені кров'ю, пальці ваші - беззаконням. Уста ваші брехню промовляють, язик шепоче зраду.

⁴ Ніхто не позиває справедливо, ніхто не судиться по правді. Вони звіряються на ніщоту і порожнє говорять, горе починають і породжують нещастя.

⁵ Висиджують гадючі яйця, тчуть павутиння. Хто їсть їхні яйця, вми-рає; як їх роздавити, гадюка з них вилазить.

⁶ Їхнє павутиння не придатне на одержу; їхнім виробом не можна вкритись. Учинки їхні - учинки беззаконні, в руках у них - діла насильства.

⁷ Швидкі до зла їхні ноги, вони летять пролити кров безвинну. Думки їхні - думки беззаконні, спустошення та погуба на їхніх дорогах.

⁸ Мирні путі їм невідомі, немає правосуддя на їхніх стежках. Вони йдуть кривими дорогами; хто ними ходить, той не знає миру.

⁹ Тому далеко від нас право, і справедливість нас не досягає. Ми ждали світла - аж ось темнота, ясности - та ходимо в п'їтмі.

¹⁰ Ми мацаємо, як сліпі стіну, та ходимо навпомацки, немов безокі. Ми спотикаємось опівдні, неначе смерком, живемо в темноті, немов мертві.

¹¹ Ми всі ведмедами ревемо абож увесь час воркуємо голубами. Суду чекаємо, - його ж немає; спасіння, - та воно від нас далеко.

¹² Бо переступів наших сила перед тобою, і гріхи наші проти нас свідчать; бо переступи наші з нами, і ми знаємо добре наші беззаконня.

¹³ Ми збунтувалися й Господа зреклися, від Бога нашого ми відступилися; про гніт ми говорили й зраду, у серці шемрали слова неправди.

¹⁴ Право відкинуто назад, стоїть оддалік справедливість, бо на майдані спіткнулася правда, чесність не має туди входу.

¹⁵ Правда зникла; хто ж зла цурається, того обдирають. Господь це побачив і обурився, що суду немає.

¹⁶ Побачив, що нема нікого, і здивувався, що заступника немає. Тоді його рамено з'явилося йому на підмогу, і справедливість його підтримала.

¹⁷ Одягся у справедливість, мов у броню; шолом спасіння на голові в нього. Він надягнув відплату, як одержу; горливістю; немов плащем, покрився.

¹⁸ Він кожному відплатить по заслугі; противникам своїм - гнівом, і ворогам своїм - покаранням.

¹⁹ На заході побачать ім'я Господнє, і на сході його славу, бо він прийде, як бистрий потік, який жене подих Господній.

²⁰ Та для Сіону він прийде Викупителем, для тих із потомків Якова, що навернуться від бунту, - слово Господнє.

²¹ Щождо мене, то мій завіт з ними, каже Господь. Дух мій, що на тобі, і слова мої, що я вклав тобі в уста, не відступлять від моїх уст і від уст твоїх потомків і від уст потомків твоїх потомків, - слово Господнє, - віднині й повіки.

Устань, засяй! Зійшло бо твоє світло, слава Господня засяяла над тобою!

² Бо темрява окриває землю, і темнота народи, а над тобою Господь сяє: слава його з'явилась над тобою.

³ Народи йдуть до твого світла, царі до саява твого блиску.

⁴ Поглянь навколо твоїми очима й подивися: усі вони збираються, йдуть до тебе! Сини твої здалека прибувають, дочок твоїх на рукахносять.

⁵ Тоді ти глянеш і засяєш; заб'ється і пошириться в тебе серце, бо скарби моря попливуть до тебе, багатства народів прийдуть до тебе.

⁶ Безліч верблюдів тебе вкриє, верблюди молоді з Мідіану та з Ефи. Сила їх прийде з Шеви, несучи золото й ладан, звістуючи хвалу Господню.

⁷ Усі кедарські вівці зберуться коло тебе, і невайотські барани будуть тобі служити, зйдуть на жертовник мій, немов люба жертва, і я прославлю дім моєї слави.

⁸ Хто вони, ті, що летять, мов хмара, мов голуби у свій голубник?

⁹ Так! Острови мене чекають, таршішські кораблі приходять перші, щоб привезти твоїх синів здалека разом з їхнім золотом і сріблом імені Господа, Бога твого, Святому Ізраїля, бо він тебе прославив.

¹⁰ Сини чужинців відбудують твої мури, царі їхні будуть тобі служити, бо хоч у гніві моїм я тебе ударив, але в моїй ласці я зглянувся на тебе.

¹¹ Брами твої будуть завжди відкриті; ні вдень, ні вночі не будуть зачинятись, щоб принести до мене скарби народів під проводом їхніх царів.

¹² Народ бо й царство, що не захоче тобі служити, загине; ті народи будуть знищені дощенту.

¹³ Слава Ливану прийде до тебе; кипарис, явір разом із сосною, щоб прикрасити місце моєї святині, і я прославлю місце, де покояться мої ноги.

¹⁴ Сини твоїх гнобителів прийдуть, припавши до тебе в покорі; всі ті, що тобою гордували, припадуть до стіп твоїх ніг і назвуть тебе містом Господнім, Сіоном Святого Ізраїлевого.

¹⁵ Тебе покинули й зненавиділи, тебе оминали; зате я вчиню тебе славою повіки, радістю від роду й до роду.

¹⁶ Ти будеш ссати молоко народів, ти будеш усмоктувати царські скарби, і зрозумієш, що я - Господь, твій Спаситель, і що Потужний Якова - твій Викупитель.

¹⁷ Замість міді я принесу золото, замість заліза принесу срібло, мідь замість дерева, замість каменя - залізо. Настановлю мир володарем у тебе, правителем у тебе - справедливість.

¹⁸ Не чути буде більше про насильство в твоїм краю та про спустошення й руїну в твоїх межах. Ти зватимеш твої мури спасінням, славою - твої ворота.

¹⁹ Не сонце буде вже для тебе денним світлом, і місяць не освітить тебе своїм сяйвом, а Господь буде твоїм вічним світлом і Бог твій - славою твоєю.

²⁰ Сонце твоє не зайде більше, і місяць твій більш не убуде; бо Господь буде твоїм вічним світлом, прийде кінець дням твого смутку.

²¹ Увесь твій народ - то лише справедливі; вони повіки володітимуть землею, вони - пагін моєї посадки, діло моїх рук, мені на славу.

²² Найменший стане тисячею, найнезатніший - сильним народом. Я, Господь, свого часу прискорю те.

Дух Господа Бога на мені, бо Господь мене помазав. Він послав мене, щоб принести благу вість убогим, лікувати скрушених серцем, проголосити невольникам свободу, ув'язненим відкрити очі,

² проголосити рік Господнього благовоління, день відплати нашого Бога, потішити всіх засмучених,

³ звеселити засмучених Сіону, замість попелу дати їм вінець, єлей веселощів - замість жалобної одежі, хвалу замість пригніченого духу, - і зватимуть їх дубами справедливості, посадкою Господа на його славу.

⁴ І відбудують старі румовища, і піднімуть спустошення часів днедавніх, і міста зруйновані відновлять, румовища родів минулих.

⁵ Чужинці прийдуть і пастимуть ваших овець; сторонні будуть у вас хліборобами й виноградарями.

⁶ Ви ж будете зватися Господніми священиками; слугами Бога нашого вас будуть величати, їсти будете скарби народів, їхньою славою оздобитеся.

⁷ Через те, що сором їхній був подвійний і доля їхня - сплювки та ганьба, вони посядуть у своїй країні вдвоє, і радість вічна в них буде.

⁸ Бо я, Господь, люблю право, ненавиджу здирство та злочинство. Я їм віддам правдиву плату, я укладу з ними союз вічний.

⁹ Нашадки їхні будуть відомі посеред народів, між племенами - їхні потомки. І хто б їх не побачив, визнає, що вони рід, Господом благословенний.

¹⁰ Я веселюся в Господі, душа моя радіє в моїм Бозі, бо він зодягнув мене в шати спасіння, окрив мене плащем справедливості,- немов той молодий, що себе вінцем прикрашає, неначе молода, що дорогоцінностями себе оздоблює.

¹¹ Бо як земля вирощує свої рослини і як город вирощує своє насіння, так Господь Бог виростить справедливість і славу перед усіма народами.

РОЗДІЛ: 62

Заради Сіону я не замовкну, Єрусалиму заради не втихну, аж докіль, мов світло, не засяє його спасіння, наче смолоскип, запалає.

² Тоді народи побачать твою справедливість, усі царі - твою славу. І зватимуть тебе вже новим ім'ям, яке виречуть Господні уста.

³ Блискучою короною в руці Господній будеш, царським вінцем у руці Бога твого.

⁴ Не зватимуть більше тебе покинутою, не зватимуть твою землю полишеною, а зватимуть тебе: «Моя у ній утіха», а твою землю: «Заміжня», бо Господь тебе уподобав, і земля твоя матиме мужа.

⁵ І як одружується хлопець з дівчиною, так твій будівничий одружиться з тобою. Як молодий радіє молодого, так Бог твій радітиме тобою.

⁶ На твоїх мурах, о Єрусалиме, я сторожу поставлю. Ні вдень, ані вночі ніколи не замовкне. Ви, що пригадуєте все Господові, нема для вас спочинку.

⁷ Не давайте йому спокою, аж покіль не відновить Єрусалиму, поки не зробить його на землі славним!

⁸ Господь поклявся правицею своєю, раменом своїм потужним: «Не дам уже більше свого зерна твоїм ворогам на їжу. Не питимуть чужинці твого вина, над яким ти трудився.

⁹ Хто його жав, той буде його їсти і буде Господа хвалити. Хто збирав виноград, той

питиме в моїм святім подвір'ї.»

10 Ходіть, ходіть у ворота, рівняйте народів дорогу, насипайте, насипайте шлях, очистіть його від каміння, виставте стяг народам!

11 Ось Господь об'являє аж до кінців світу: «Скажіть доньці Сіонській: Ось іде твій Спаситель. Ось із ним його заплата, перед ним його нагорода.

12 І їх назвуть святим народом, викупленцями Господніми, тебе ж назвуть пошукуваним, непокинутим містом.»

РОЗДІЛ: 63

Хто ж це йде з Едому, у багряних шатах з Боцри? Такий величний у своїй одежі, що виступає повний сили? Це я, той, що повідає справедливість, великий у спасінні.

2 Чому шати твої багряні, одежа твоя, мов у того, хто топтав грона у винотоці?

3 Я топтав сам один у винотоці, нікого з-поміж народів не було зо мною. Я їх топтав у моїм гніві, давив їх у моїй досаді, їхній сік на мої шати бризкав, і я заплямив усю мою одежу.

4 Бо я в моїм серці постановив день помсти, і надійшов рік моєї відплати.

5 Дивився я, але помічника не було; глядів здивований, та не було, щоб хто підтримав. Тоді рамено моє прийшло мені у підмогу, і моє обурення мене підтримало.

6 Я роздавив народи в моїм гніві, я їх розбив у моїй люті, пролив їхній сік на землю.

7 Я славитиму ласки Господні, Господні подвиги за те все, що Господь учинив нам, за те велике благо для ізраїльського дому, що він учинив нам у своїм милосерді, у своїй великій ласці.

8 Бо він сказав: «Вони ж мій народ, діти, що не будуть віроломні!» Він став їхнім Спасом,

9 у кожній їхній неволі. То не вістун, не ангел урятував їх, а його обличчя. У своїй любові й у своїм милосерді він викупив їх, він їх підняв, носив їх за часів минулих.

10 Вони ж: зворохобились, завдали смутку духові його святому. І він їм ворогом зробився, став з ними воювати.

11 Тоді вони згадали дні днедавні, дні Мойсея: Де той, що вивів з моря пастиря свого стада? Де той, що дух свій святий вклав у нього?

12 Що вів Мойсея за правицю раменом своїм преславним, розділив води перед ними, щоб учинити собі ім'я вічне?

13 Що вів їх через безодні, немов коня широким степом, так що вони не спотикались?

14 Мов череду, що сходить у долину, дух Господній вів їх до спокою. Отак водив ти свій народ, щоб учинити собі славне ім'я.

15 Споглянь же з неба й подивися з преславного, святого твого житла! Де твоя горливість і твоя потуга, твій жаль і твоє милосердя? Не стримуй їх супроти мене!

16 Бо ти - наш Батько. Не знає нас Аврааам, не згадує про нас Ізраїль. Ти, Господи, наш Батько; «наш Викупитель споконвіку» - твоє ім'я.

17 Чому, о Господи, ти допустив, щоб ми блукали далеко від твоїх доріг, щоб закаменіло наше серце, тебе більше не боялось? Повернися з любови до слуг твоїх, до колін твого спадкоємства!

18 Чому нечестивці лізуть у твою святиню, вороги наші твоє святилище взяли під

ноги?

¹⁹ Ми стали, немов люди, над якими ти не володів ніколи, які не прикликали ніколи імени Бога. Коли б ти був прорвав небо і зійшов, гори розтанули б перед тобою!

РОЗДІЛ: 64

Немов вогонь, що палить смеччя, немов вогонь, що від нього кипить вода, - щоб так ворогам з'явилось твоє ім'я, щоб затряслись народи перед тобою,

² коли ти твориш страшні чини, яких ми й не сподівались

³ і про які ніхто ніколи не чув: ніяке вухо не чувало, ніяке око не видало іншого Бога, крім тебе, що стільки вчинив би тим, що на нього уповають.

⁴ Ти йдеш назустріч тим, що радо чинять правду, що пам'ятають твої дороги. Та ось ти розгнівився, ми ж були згрішили нашим відступством і нашим віроломством.

⁵ Всі ми були, немов нечисті, немов забруднена одежа - вся наша справедливість. Усі ми пов'яли, мов те листя; гріхи наші нас несуть геть, наче вітер.

⁶ Ніхто не прикликав імени твого й не пробуджувався, щоб тебе триматись, бо ти сховав від нас твоє обличчя і видав нас у руки злочинів наших.

⁷ Тим часом, Господи, ти - наш Батько! Ми глина, ти наш гончар, і всі ми діло твоєї руки.

⁸ Не гнівайся без міри, о Господи! Не згадуй злочину повсякчасно! Глянь же: Усі ми народ твій!

⁹ Міста твої святі опустіли; Сіон став порожній, Єрусалим - безлюдний.

¹⁰ Храм наш святий та славний, де тебе батьки наші прославляли, згорів у пожежі. Усе, що нам було миле, обернулося в руїну.

¹¹ Невже по всіх тім, Господи, ти будеш стримуватися, будеш мовчати й понижувати нас без міри?

РОЗДІЛ: 65

Я дав приступити до мене тим, що про мене не питали. Мене знайшли ті, що мене не шукали. Я говорив: «Ось я, ось я!» - до народу, що не взивав мого імени.

² Я простягав мої руки день-у-день до бунтівливого народу, що ходив недобрими шляхами, за своїми примхами;

³ до народу, що мене безнастанно в обличчя дратує, що по садах приносить жертви, що на цеглі палить кадило;

⁴ що сидить у гробах, ночі у сховиськах проводить, що їсть свинину, що в його посудах гидка юшка;

⁵ що говорить: «Стій здалека, не підходь до мене, бо я святий для тебе!» Вони - їдкий дим для мого носа, вогонь, що повсякчас палає.

⁶ Ось що написано передо мною: «Я не мовчатиму, поки їм не відплачу

⁷ за всі їхні беззаконня та беззаконня їхніх батьків, - слово Господнє, - що по горах палили ладан та по горбищах мене зневажали. Я спершу їм відміряю їхню плату, я заплачу їм у їхнє лоно.»

⁸ Так говорить Господь: «Коли у винограднім гроні повно соку, кажуть: Не нищ його, бо в ньому є благословення! - Так само я зроблю заради слуг моїх: я не знищу всього.

- ⁹ Я виведу з Якова потомство, з Юди - спадкоємця гір моїх. Вибрані по них успадкують, слуги мої там житимуть.
- ¹⁰ Шарон буде вигоном для отари, Ахор-долина - пасовиськом для худоби на користь мого люду, що мене шукає.
- ¹¹ Вас же, що покинули Господа, що забули про мою святу гору, що готуєте стіл для Гада, наповнюєте чашу вщерть для Мені, -
- ¹² я вас під меч призначу; усі ви схилитесь, і вас зітнуть, бо я кликав, та ви не обзивались, говорив, але ви не зважали, творили зло на очах у мене, вибрали те, що мені не довподоби.»
- ¹³ Тому Господь Бог так говорить: «Ось слуги мої будуть їсти, ви ж будете голодувати. Ось слуги мої будуть пити, а вас мучитиме спрага. Ось слуги мої будуть веселитися - ви ж будете стидатися.
- ¹⁴ Ось слуги мої будуть співати з радості серця, ви ж голоситимете з болю серця, ридатимете із скрухи духа.
- ¹⁵ Ви ім'я ваше лишите вибраним моїм на проклін: «Хай Господь уб'є тебе!» А слуг своїх він назве іншим ім'ям,
- ¹⁶ так що хто буде на землі благословенний, буде благословенний Богом правди; і хто на землі буде клястися, буде клястися Богом правди. Бо забудуться давні злидні, зникнуть з очей у мене.
- ¹⁷ Бо ось я творю нове небо й нову землю, і те, що було перше, не буде згадуватися більше, ані спадати на думку.
- ¹⁸ Ви ж радуйтеся й веселіться по віки вічні з-за того, що я творю! Бо ось я творю Єрусалим на радість, його народові на втіху.
- ¹⁹ Я веселитися буду Єрусалимом, я радуватимусь моїм народом. Не буде чути більш у ньому ридання голосного, ні крику.
- ²⁰ Не буде там більше немовлятка, до живе лише кілька днів, ані старця, який не сповнить свого віку. Бо наймолодший там помре столітком, а грішник, що матиме сто років, буде проклятий.
- ²¹ Вони збудують доми й будуть в них жити, насадять виноградники й плоди їхні будуть їсти.
- ²² Не будуть більше будувати, щоб інший там жив, не будуть більше садити, щоб їв хтось інший. Бо як вік дерева, буде вік мого народу, і вибрані мої трудом рук своїх будуть користуватися.
- ²³ Не будуть уже більш марно трудитися, ані дітей не будуть більше породжувати на погибель, бо вони будуть родом, благословенним Господом, а з ними й їхні потомки.
- ²⁴ І буде так, що перш, ніж вони візвуть до мене, я озвуся; вони ще будуть промовляти, а я їх уже вислухаю.
- ²⁵ Вовк і ягня будуть пастися вкупі, і лев, наче віл, буде їсти солому; порошок буде харч змія. Не будуть більше чинити зла, ані шкоди на моїй святій горі», - слово Господнє.

РОЗДІЛ: 66

Так говорить Господь: «Небо - мій престол, а земля - мій підніжок. Який дім ви мені могли б збудувати? І де те місце, на якому я міг би спочити?

² Все моя рука зробила, і так усе те сталося, - слово Господнє. Та ось на кого я дивлюсь ласкаво: на вбогого й скрушеного духом, і на того, Що тремтить перед моїм

словом.

3 Хто жертвує вола, вбиває чоловіка, а хто вівцю приносить у жертву, пса давить; хто приносить офіру, приносить із свинячої крові; хто палить кадило, кумира благословляє. І так, як вони у своїх путях мають замилювання та їхня душа кохається в їхніх гідотах,

4 так само і я буду мати замилювання в їхніх злиднях і наведу на них страшне їм; бо коли я кликав, то ніхто не озивався, коли я говорив, вони не зважали. Чинили зло на очах у мене і вибирали те, що мені не доподобило.»

5 Слухайте слово Господнє, ви, що тремтите перед його словом! Ваші брати, які вас ненавидять і відпихають вас з-за мого імени, кажуть: «Нехай Господь явить свою славу, щоб ми узріли вашу радість!» Та їх окриє сором.

6 Голос, гомін несеться з міста, голос із храму. Це голос Господа, що відплачує своїм ворогам.

7 Ще й не мучилась, а вже вродила; ще не настали болі, а вже привела сина.

8 Хто колинебудь таке чував? Хто таке колинебудь бачив? Чи народився колинебудь якийсь край в одну днину? Та чи з'явився на світ якийсь народ відразу, як от Сіон, що ледве зазнав болів, і вже вродив своїх синів.

9 Чи ж то відкрию материнське лоно та й не дам породити? Або, приводячи на світ, замкну утробу? - каже Бог твій.

10 Радуйтеся з Єрусалимом і веселіться, ви всі, заради нього, що його любите! Возрадуйтеся з ним радістю всі, що за нього журилися,

11 щоб могли ссати й насичуватися з грудей його втіхи, щоб могли впиватись і розкошувати багатством його слави.

12 Так бо говорить Господь: «Ось я спрямую до нього мир рікою, потоком зливним будете ви звіти славу народів усмоктувати. І вас носити муть при боці, й на колінах вас будуть голубити.

13 Як утішає когось рідна мати, так я буду вас утішати, і знайдете втіху в Єрусалимі.

14 Побачите це, і звеселиться ваше серце; немов трава, квітнутимуть ваші кості. Рука Господня об'явиться його слугам, а його гнів - його супостатам.»

15 Бо ось Господь прийде у вогні, і наче вихор - його колісниці, щоб вилити свій гнів пожегом, свої погрози - полум'ям вогненным.

16 Бо вогнем судитиме Господь усю землю, мечем - усяке тіло; багато буде побитих Господом.

17 Ті ж, які святяться, очищують себе, щоб увійти в сади за кимось, що всередині; ті, що їдять свинину, гідоту й мишей, усі загинуть, - слово Господнє.

18 «Я знаю їхні діла й думки їхні. Я прийду, щоб зібрати всі народи та язики, і вони прийдуть та узріють мою славу.

19 Я дам їм знак і пошлю врятованих з-поміж них до народів: до Таршішу, Путу, Луду, Мешеха й Рошу Тувала та Явану й до далеких островів, що ніколи про мене не чували й не бачили моєї слави. І возвістять народам мою славу.

20 І приведуть усіх братів ваших з-поміж усіх народів у дар Господеві на конях, колісницях, на носилах, на мулах та верблюдах - на мою святую гору в Єрусалим, - слово Господнє, - так, як сини ізраїльські приносять дари в чистій посудині у дім Господній.

21 З них я теж візьму у священники й левіти, - слово Господнє.

22 Бо так, як нове небо й нова земля, що я створю, стоятимуть передо мною, - слово Господнє, - отак буде стояти ваше потомство і ваше ім'я.

²³ І що нового місяця і щосуботи приходитиме всяке тіло, щоб передо мною поклонитися, - слово Господнє.

²⁴ І коли вийдуть, то побачать трупи людей, що проти мене збунтувались. Червяк їхній не помре, вогонь їхній не погасне. Вони будуть осоружні всім людям.»

For other languages please go to **www.wordproject.org**